

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рѣкъ XIII. Скрентонъ, Па., Четверъ 2-го Лютого, 1905. Число 5.

Vol. XIII. Scranton, Pa., Thursday, February 2, 1905. No. 5.

Важне

для всѣхъ братствъ и воддѣловъ Р. Н. Союза.

1) Звертаю увагу всѣмъ братствамъ и воддѣламъ, що при принятю новыхъ кандидатѣвъ до организаціи Р. Н. Союза мѣсцеві секретарѣ мають уважати на точне, докладне и справедливѣ вышновнене декларацій нового кандидата або кандидатки—зъ власноручнымъ підписомъ его имени. Если кандидатъ неписьменный, мусить свое имя означити знакомъ св. креста въ присутности свѣдковъ.

2) Всѣ члены Р. Н. Союза за суть обовязаніи заплатити 25 центѣвъ на желѣзный фондъ за мѣсяць Децемберъ 1904 р., въ протягу трохъ мѣсяцѣвъ, почавши водъ мѣсяця Децембра 1904, е-сли уважають себе дальшими членами и хотять користати въ правъ Р. Н. Союза. Се есть ухвала Головної Конвенціи въ Shamokin, Pa., а члены Союза не мають права противитися жадной ухвалѣ Головної Конвенціи, котра е найвысшою властію организаціи. Дятого роблю увагу всѣмъ членамъ и членкинямъ Р. Н. Союза, щобы жерозважно и самовольно не наражалась на страты правъ Р. Н. Союза на выладокъ смерти подобныхъ членѣвъ.

Водъ Головного Уряду Р. Н. Союза.
Дано въ Jersey City, N. J., 23 Сѣчня, 1905.
Константинъ Кирѣвѣвъ,
головный предѣдатель Р. Н. С.

НОВИНКИ.

ПАМЯТИ О. А. БОНЧЕВ-СКОГО.

Въ двѣдѣтну рѣчницю смерти незабутаго патриота амер. Руси водбулись поминки дня 25-го с. м. въ Northampton, Pa.

Водслужено заупокѣйну Литургію а опѣсля парастасъ.

По Богослуженю въ церкви водслужено панахиду въ домѣ о. Дмитрова и порѣшено каждого року въ день смерти покойного патриота справляти поминки въ одной зъ тутешнихъ парафій.

Зъ причины великой метели, въ наслѣдокъ котрой многі потяги зовсѣмъ не курсували, священниковъ и людей звѣчалось небогато.

— Въ Колоредо подчасъ выборовъ дѣяли ся нечуваніи опуканства поповненіи выборчими урядниками. Особна комісія розсѣджуе на мѣсци результаты голо-

сованія. Въ загалѣ подчасъ послѣднихъ выборовъ дѣяли ся великіи циганства, а до теперь покарано вже 44 выборчихъ урядниковъ.

— Въ КОНКОРДѣ, Н. Г. въ тамошномъ шпиталю водъ трохъ лѣтъ пробувала одна божевольна жѣнка, котра до нѣкого не водзвѣдала ся, всѣ уважали еѣ за нешкодливую, и позволяли еѣ ходити, куда хоче. Липъ не пускали еѣ за шпитальну браму. Ажъ одного разу си божевольна жѣнка зачала дѣбавати ся до брамы. Надзирателька хорыхъ приступила до неѣ и хотѣла еѣ успокоити, але въ той хвилѣ божевольна кинулась на неѣ, вхопила еѣ за горло и задусила на мѣсци. Водтакъ забила еще одну хору жѣнку, а покалѣчила другу надзирательку и одну божевольну паціентку. Розумѣсь, що божевольна жѣнка не водповѣдае за свой поступокъ. Еѣ вѣмкнули въ водокремлену комнату.

— Въ Клеръ, Міч. ишовъ черезъ дорогу великій пѣсь и нѣсь въ зубахъ пакунокъ. Полиція звернула на се увагу, водобрала пѣсовъ пакунокъ, и знайшла въ многі газеты завиненого трупа маленькой дитины.

— НЕДАЛЕКО Дорсамъ, Н. Г. выскочивъ зѣ шинъ поспѣшный поѣздъ, котрый ѣхавъ зъ Канады до Бостону. Три возы перевернули ся, при чомъ 25 особъ воднесло большій або меншій скалѣченя. Житя не страивъ нѣхто.

— Въ Бриджпортѣ, Кон. передъ трома роками выбрано бурмістромъ міста Деніса Муниигіля, котрый бувъ тогдѣ палячемъ въ одной фабрицѣ. Пенсія бурмістра выносила тамъ \$3000 рѣчно. Отже новый бурмістръ заявивъ, що еще нѣколи не мавъ такой легкой работы, яку теперь, и що платня, яку побирае, е для него за велика, для него выстарчать и \$2000, а тоту тыщичку може мѣсто собѣ задержати. При найблизшихъ выборахъ выберуть його певно знова бурмістромъ, бо такъ тано може бы не хотѣвъ другій бурмістръ працювати.

— Въ Чикаго, Ил. виала полиція на слѣдъ, що оденъ Конъ, котрому перелъ двома днями померла жѣнка, а нынѣ вже въ друге сжепавъ ся, що той самый Конъ вже кілька разѣвъ женавъ ся, водтакъ забиравъ грошѣ водъ молодой жѣнки и угѣкавъ въ свѣтъ. Такъ мавъ вѣтъ зрѣбити въ

Чикаго, де забравъ жѣницѣ \$800, водтакъ въ Евенстонѣ, тутъ выкравъ жѣницѣ \$1000, третій разъ мавъ оженити ся зъ бѣгатою жѣнкою зъ Милвоки, котра въ пару день по шлюбѣ таемничю смертію померла. Полиція арештувала Кона и робить всякіи заходы, щобы сприву розсѣдати.

— Въ Фоль Риверъ, Масс. въ тамошней фабрицѣ зельза обвинено дежно заплату. о 12½ цт. чотыромъ тыщамъ робѣтниковъ, котрі тамъ придиюгы. Здаеть ся, що робѣтники не згодять ся на се и застрайкують.

— Въ Нѣмеччинѣ выбухъ величезный страйкъ углекопѣвъ. Больше якъ двѣста тыщя робѣтниковъ кинуло роботу. Домагають ся збѣлшеня платнѣ и зменшени годинъ работы. Робѣтники зиховукъ ся спокѣйно. Порядку стереже побѣлшена жандармерія. Правительство робить всякіи заходы, щобы страйкъ закончивъ ся. Представителѣ робѣтниковъ роблять угоды зъ властителями копанель. Въ цѣлой державѣ дае ся сильно водчувати бракъ вугля. Многі фабрики замовили вугля въ Англіи а навѣтъ въ Америцѣ. Здаеть ся, що страйкъ закончить ся побѣдою робѣтниковъ.

— Въ Норвегіи, недалеко головного мѣста Христианіи, зсунула ся зъ горъ велика маса камѣня до озера, такъ, що вода на 20 стѣпъ наступила зъ береговъ и заляла околничий села. Въ водѣ затопило ся 59 людей, безъ числа худобы и домашнихъ птицъ. Всякій ратунокъ бувъ невозможный.

— ЯКЪ судити зъ числа помершихъ, то Лондонъ е однимъ зъ найздоровѣйшихъ мѣсть въ Европѣ. Пересѣчно умирае тамъ 15 особъ на тыщячъ. Таке низкое число выпадковъ смерти можна еще подыбати въ Брукселѣ, Амстердамѣ и Штокгольмѣ.

— Въ ЛОНДОНѣ дивнымъ дивомъ звѣхали ся три поѣзды разомъ, при чомъ мѣсть особъ забытыхъ, а многі покалѣченіи. Майже всѣ возы розбиты на кусники.

— Въ ПИТСБУРГѣ, ПА. за замордоване одного човѣчка, зѣоставъ Рено Дардія засуджений на смерть черезъ повѣшене. На двѣ години передъ выкананемъ засуду, губернаторъ Пеннелкеръ приказавъ телеграфично водложити до неозначеного часу выканане засуду. Засудженный Рено Дардія поповнивъ мордъ еще 16-го

грудня 1903 р. а выканане засуду вже другій разъ водложено, позаякъ засудженный удае, чи справдѣ е не при памяти. Вѣтъ нѣчого собѣ не пригадуе и нѣкого не познае. Коли його шерифъ повѣдомивъ, що выканане засуду водложено, засудженный зачавъ ся горлосно смѣяти и заявивъ, що нѣякого шерифа не знае, анѣ нѣчого не чувъ про який небудь засудъ. — Лѣкарѣ мають розсѣдити чи засудженный е справдѣ хорый, чи лишь удае.

— Въ БЕДФОРДѣ, ИНД. двоухъ братѣвъ замордовало передъ рокомъ одну учительку въ цѣли рабунку. Справа пошла гладко, полиція слѣдила за злочинцами, але безуспѣшно. Доперва передъ колькома днями доносятъ полиція жѣнка одного зъ убійцѣвъ про справникѣвъ сего мордерства и рабунку. Що жѣнка выдала своего човѣчка въ руки полиціи, то тому, що въ послѣднихъ часахъ вѣтъ дуже але зъ нею живъ, а передъ мѣсяцемъ навѣтъ розвѣвъ ся. Доки була дома згода, доти жѣнка додержувала тайны, а коли нестало згоды, водлала своего човѣчка и швагра въ руки справедливости.

— ДНЯ 16-го сѣчня розпочала ся передъ трибуналомъ карнымъ у Львовѣ яко судомъ делегованымъ карна розправа противъ д-ра Трильовского зъ Коломыѣ и Яцка Войчука зъ Боршова о нарушене всѣлякихъ §§ карного закона нелегальною агитаціею. Въ актѣ обжалованія закидае ся д-рови Трильовскому, що вже водъ колькохъ лѣтъ веде горячу агитацію, особливо въ Коломыйщинѣ и Снятинщинѣ, але головный замѣтъ подноситъ ся зъ причины зборѣвъ, які д-ръ Тр. водбувъ въ Боршовѣ, ще дня 7-го червня 1903 при отвореню тамошней „Сѣчи“. Д-ръ Тр. мавъ сказати: „Цѣсаръ нехай возьме собѣ Жидѣвъ до Палестины, Поляковъ до Варшавы, а тутъ е Червона Русь“... „Русины якбы були сильнѣйшии, то выбрали бы собѣ евого короля. Я ще буду самъ королемъ, а Яцко Войчукъ моимъ заступникомъ“. Крѣмъ того д-ръ Тр. мавъ захвалювати рѣзню въ Кишеневѣ и поучати селянъ, що букъ то найлѣпшій рускій параграфъ. Вкѣнци мавъ займатися недовольною кольпортатжею. Другій обжалованый Яцко Войчукъ представляе ся въ свѣтлѣ акту обжалованія ще страшнѣй-

ше чимъ д-ръ Тр. Мавъ вѣтъ мати цѣлый стратегично-военный планъ вырѣзаня Ляхѣвъ та Жидѣвъ и страшивъ такими угрозами польске и жидѣвске населене. Прокураторія на основѣ тыхъ актѣвъ обжаловуе д-ра Трильовского о злочинѣ обиды маестату и о сѣяне ненависти, Войчука о злочинѣ публичного насильства черезъ небезпечную угрозу. Боронять Войчука адв. д-ръ Лезеръ, д-ра Трильовского адв. д-ръ Олесницкій изъ Стрыя.

— ДНЯ 14-го сѣчня с. р. померла у Львовѣ въ Галичинѣ по тяжкихъ и долгихъ недугахъ Марія Савка, мати Андрѣя Савки, управителя друкарнѣ „Свободы“, полишивши двоухъ сыновѣвъ. Перомъ еѣ земля.

— Въ Ньюарку, Н. Й. 40 лѣтний барберъ Шмицъ посперечавъ ся зѣ своею жѣнкою въ зельзномъ склепѣ, и подчасъ сварнѣ вхопила жѣнка кавалокъ зельза и почастовала нимъ своего човѣчка такъ сердечно, що залятого кровю и безпритомного водвезено до шпиталю, а люба жѣночка десь въ свѣтъ утѣкла.

— Въ Сомервилѣ, Н. Дж. въ тутешномъ судѣ заряджено слѣдство судове проти 5 муриновъ, котрыхъ подозрѣвае полиція о розбѣйничѣй нападѣ на двоухъ полисменѣвъ, котрі зѣстали тяжко ножами покалѣченіи.

— 60 ЛѢТНИЙ старецъ, котрый замешкувавъ самъ оденъ невеличкы хатинѣ на одной улицѣ въ Джерси Сити, подчасъ великого морозу и снѣгавицѣ, яка пачувала минувшого тыжня, замерзъ у своей власной хатѣ. Въ ночи коли спавъ, вихоръ вѣтворивъ дверѣ, старецъ хотѣвъ ихъ замкнути, але немавъ силы а вихоръ позавивъ його на землю. На другій день найдено його трупа лежачого на земли, покритого цѣлою верстовою снѣгу.

— Въ Мобиль, Аля. подчасъ циркового представлення пришло до бѣйки мѣжъ штукарями а гѣстями. Такъ гѣстѣ якъ и штукарѣ еще передъ представленемъ добре собѣ подхмелили, а коли зачало ся представлене, и выступило на арену двоухъ гимнастикѣвъ, якихъ двоухъ людей зѣ салѣ крикнуло, що они бы се далеко лѣпше потрафили. Гимнастики сейчасъ приступили до вызывающихся и розпочалась бѣйка, въ котрой взяли участь многі зъ гѣстей. Оденъ човѣчекъ забытый, колькохъ раненыхъ. Поли-

ція арештовала 14 членѣвъ цирку, а директоръ и ше оденъ човѣчекъ вразъ зъ касою утѣкли.

— Въ Бруклинѣ, Н. Й. молода 17 лѣтна дѣвчина водобрала собѣ жите вдыхаючи газъ. За причину самоубійства подала, що еѣ тѣтка, у котрой жила, не давала еѣ жити.

6СЛИ на якѣтъ плейзъ вѣтъ е 10 до 15 Русинѣвъ а хотѣли быте приступити до Союза, то заложѣтъ собѣ наленѣе братство и напишѣтъ про се головному предѣдательови Konst. Kurgczow, 140 Essex Str., Jersey City, N. J. а вѣтъ вѣтъ дасть близшій поясненія и пришле потрібный рѣчи.

Потреба учителя

до школьного округа „Свобода“ N. J. 1248 въ Канадѣ. Мусить умѣти добре по руски и англійски. По близшій поясненія голоситись до школьного уряду на адресу:

Theo. Wachna,
Secretary-Treasurer
Stuartburn, Man., Canada.

Потреба

10 людей въ кождомъ стейтѣ, щобы ѣздили и розповсюджували циркулярѣ та голошенія напихъ товаровъ. Платня \$75.00 на мѣсць. \$3.00 дежно на коштѣ подорожи и удержаня. Kuhlman Co., Dept. S. Atlas Building, Chicago.

Понеже декотрі

читачѣ „Свободы“ не були въ силѣ прислати передилаты до 1-го сего мѣсяця тому

Се золоте перо

ДАМО

зовсѣмъ даремъ

каждому хто приплет на „Свободу“

неменче якъ

два доллары,

найдальше

до 1-го Цвѣтня

1905 року.

Адресъ:

Svoboda,

Box 353,

Scranton, Pa.

17 Кто зашле
Иванови Неметови докладнѣ адресы Русинѣвъ а Поляковъ працюющихъ по плейзахъ въ Америцѣ, той достане красныи дарунокъ.
John Nemeth, 457 Washington St., New York.

Смерть собаки.

Съ господарь назвавъ еѣ Туркъ.

Она була суха, сива, сумна, простой хлопской расы, ноздря мала остро законченъ, уха короткий, голый хвостъ, который висавъ зъ заду якъ вѣчный знакъ пытая.

Лѣтомъ ходивъ Туркъ зѣ своимъ господаремъ на поле, стерѣгъ коровы, цѣлыми мѣсями бѣгъ зъ заду за возомъ, брехавъ на прохожихъ, за що неразъ оббравъ ломакою, або каменемъ. Його найбільшою приємністю було гопити черезъ поля и луга, лѣсы и корчі, рѣвнины и горбки въ великихъ скокахъ за трусливыми заяцями, котры передъ нимъ утѣкали. Безъ вѣдѣху, покритый потомъ, зѣ звисающимъ на цѣлу довготу языкомъ зъ писка, вертавъ водтакъ на свое логовище.

Зимою, коли худоба липилася въ стайнѣ лежавъ Туркъ цѣлыми днями въ своѣй будѣ, котра була зроблена зѣ старой перевернутою бочки, безъ соломы. Тамъ лежавъ вѣнъ звиненый въ клубокъ и спавъ, чѣхавъ ся и спавъ. Зголоднѣлый клепавъ якусь смердячу юшку, приправлену зъ помой и муки, яку йому подавали що рана въ брудномъ пощербленомъ баняку. Коли прийшовъ якій чужинець на подворѣ, тогдѣ Туркъ выскакувавъ зѣ своєї буды, такъ далеко, якъ лишь позволявъ лапцѣхъ на котромъ бувъ упряный, и тогдѣ брехавъ, вивъ и шкѣривъ зубы.

Вѣнъ ходивъ зѣ своимъ господаремъ на торги до мѣста, коли треба було продата телятко, або купити свинку. Такожъ ходивъ зъ нимъ и до коршмы.

Вѣнъ бувъ привязанный до своего господара, вѣрный и нещасный, такъ якъ все собаки.

Одного вечера, коли зѣ господаремъ вертавъ зъ мѣста, зѣ торгу, а господарь якъ звычайно вступивъ по дорожѣ до коршмы, Туркъ десь подѣвъ ся.

Коли господарь сидѣвъ въ коршмѣ за столомъ и ликавъ одну шклянку пива за другою, Туркъ обѣишовъ цѣле обѣиште коршмы, переглянувъ и перенюхавъ все смѣтники и шукавъ стары кости и иншы скарбы. А коли повернувъ до коршмы, заветиданный и повный покоры, приготованный на буки и копняки, знайшовъ за столомъ запитыхъ чужихъ мужиковъ, котры его сейчасъ зъ хаты выгнали. Господара не було, навѣтъ и слѣдъ за нимъ застигъ. Туркъ затревожился ся.

Село розкинуло ся на перехрестныхъ дорогахъ. Нѣсть дорогъ сходило лѣя тутъ разомъ. Котрою дорогою має вѣнъ теперь пойти? Бѣдна собака цѣлкомъ стратила надѣю. Туркъ нащуривъ уха и наслушувавъ, чи не почуе знакомого ходу, обнюхувавъ землю чи не трафить на слѣдъ, але дарма. Заскавулѣвъ и пошовъ прямо передъ себе. Але невдовѣ задержавъ ся. Вѣнъ дрожавъ на цѣломъ тѣлѣ зъ холоду и непокою. Вѣнъ роздумувавъ а въ концѣ порѣшилъ, що треба уважно переглянути бѣчнй дороги. Вѣдѣгавъ на пару метрѣвъ вѣдъ головною дороги, обнюхувавъ все: пняцы що лежали по ровахъ, кожый корчъ, кожде дерево а потому вернувъ знова на головну улицу.

Настала нѣчь. Направо и на лѣво вѣдъ дорогъ розкривали ся фіолетны тѣни середъ поля.

Коли зѣишовъ мѣсяць и въ повной величѣ зъ чистого безхмарного неба засіявъ млавымъ свѣтломъ, Туркъ присѣвъ на землю, вытягнувъ свою шію, звернувъ голову до тремтячихъ зѣрокъ и зачавъ выти протяжымъ, повнымъ невысказаного болѣ, зѣишкомъ.

Гауоуоу! Гауоуоуоу! Гауоуоуоуоу!

Вокругъ глубока тишина.

Гауоуоу! Гауоуоуоу! Гауоуоуоуоу!

Лишь собаки зѣ вѣдлеглыхъ сѣлъ середъ нѣчной тишины вѣдповѣдали на скарги нещасного звѣряти.

Мѣсяць взносилъ ся щоразъ выше, блискучій, чарѣвный, а тѣнь сумной собаки падавъ на бѣду дорогу.

* * *

Панъ Бернардъ, нотаръ, ровно зѣ восходомъ сонця выйшовъ зѣ своего дому на звычайный ранний прохѣдъ. Його убрало было чорне и тепло, якъ пристойть нотаревѣ. Цѣле мѣстечко было погружено еще въ свѣ. Лишь кѣлька коршемъ було вѣдчиненыхъ, а зѣ нихъ выходили заспаны робѣтники полны зъ косами на плечахъ; йшли тяжкимъ ходомъ до работы.

„Вы все рано на ногахъ, пане Бернардъ!“ сказавъ оденъ робѣтникъ и зѣ поважанемъ зѣймивъ капелюхъ.

Панъ Бернардъ хотѣвъ щось вѣдповѣсти, — вѣнъ бувъ дуже ласкавый панъ, — коли наразъ зѣ далека завважавъ собаку худу, зголоднѣлу, нужденну, сумну на выгладъ и брудну, котра выгладала дуже змучена и знищена. Инстинктивно панъ Бернардъ зѣишовъ на бѣкъ передъ псомъ. А бувъ то нашъ бѣднѣй и гѣднѣй милосердѣ Туркъ.

О! о! погадавъ панъ Бернардъ, то е песъ; котрого не знаю! О! о!

Въ малѣмъ мѣстечку знае ся кожду собаку, такъ якъ ся знае кождого чловека а поява чужой незнакомой собаки е такъ само важною подѣею, якъ поява чужого чловека.

Песъ перейшовъ по при кривницю, що стояла на серединѣ площѣ и не задержавъ ся коло ней.

О! о! подумавъ панъ Бернардъ, сой незнакомый песъ не задержавъ ся коло кривницѣ. О! о! вѣнъ скаженный, о, вѣнъ певно скаженный...

Дрожащи по цѣломъ тѣлѣ, изавъ до рукъ велкѣй камѣнь. Песъ приближавъ ся. Вѣнъ дробѣтѣвъ ногами поволи и сумно спустивъ голову до землѣ.

О! о! кричавъ панъ Бернардъ и цѣлкомъ поблѣдъ на лицѣ: я бачу пѣну на його пѣску. О! о! на помѣчь!... Пѣна!... Ратунку!... Страшно!

И вѣнъ подѣиъ камѣнь до горы и кинувъ на пса. Але не вѣдѣиъ. Туркъ споглянувъ на нотарѣа своими добрыми, лагодными очами, звернувъ ся и вѣдбѣгъ зѣ вѣдтамъ.

Скаженный песъ! Сейчасъ мале мѣстечко розбудило ся зѣ глубокого сну. Налеканъ и заспаны лица помазались въ вѣкнахъ. Векорѣ потворили ся громады мушнѣвъ въ сорочкахъ и жѣнокъ въ нѣчныхъ убраняхъ, зѣ очѣпками на головахъ и все они зворушени перекидывали ся словами стоячи на порогахъ своихъ хатъ. Найвѣдвѣжнѣйшій уоружили ся въ вила вѣдъ сѣна, граблѣ, лопаты и дрѣючки; столяръ вымахувавъ гильбомъ; рѣзникъ своимъ рѣзничкимъ ножомъ; а швецъ, малый присадкуватый мушнѣва, котрый все смѣявъ ся и заедно читавъ грубы романы, выкрикувавъ на цѣлый голосъ, якбы то найлѣпше и найуспѣшнѣйше замучити бѣдне звѣря: „Де, вѣнъ е? де, вѣнъ е?“

Коли такъ цѣле мѣстечко готовилось до обороны передъ скаженою собакою, панъ Бернардъ збудивъ начальника мѣстечка и розказувавъ йому страшну исторію.

„Вѣнъ кинувъ ся на мене, пане начальнику. Пѣна на пѣску! Вже мало що мене не вкусивъ. О! о! о!“

И вѣнъ погладивъ ся по бедрахъ, по грудяхъ и по животѣ. „О! о! я много бачивъ въ своимъ житю скаженныхъ собакъ, такъ, дуже много скаженныхъ псѣвъ, але пане начальнику, ещемъ нѣколи не бачивъ такъ страшно скаженного пса, якъ отсей. О! о! о!“

Начальникъ, гѣднѣй чловекъ, але такожъ дуже наполоханный, похитавъ головою и роздумувавъ.

„Важна справа! Дуже важна!“ муркотѣвъ вѣнъ подъ носомъ. „Але чи вы есьте певнѣй, що той песъ е скаженный, якъ вы думаете?“

„Такъ скаженный, якъ я думаю!“ кричавъ панъ Бернардъ. „Якбы вы його бачили, якбы вы побачили пѣну на його пѣску, його заверненъи очѣ, страшну шерсть! То не бувъ песъ, то бувъ тигръ! Такъ, тигръ, тигръ!“

Вѣдтакъ торжественно поглянувъ начальниковѣ въ очѣ, и сказавъ поволи и спокойно:

„Пане начальнику, тутъ цѣлкомъ не розходитъ ся о политику, тутъ розходитъ ся о добро жителѣвъ нашего мѣстечка, о ихъ охорону и безпеченство, розумѣете? Вы вѣдтигаете ся вѣдвѣчальности, котра на васъ спадае, если сейчасъ не возьмете ся енергично до дѣла, то пожалуете того, пане начальнику. Се говорю вамъ я, Бернардъ, нотаръ!“

Панъ Бернардъ бувъ провѣдникомъ партіи оппозиційной, и ворогувавъ зѣ начальникомъ.

Пѣслано по громадского комисарѣа.

* * *

Туркъ, до котрого нѣхто не важивъ ся приступити, знайшовъ на смѣтнику телячу кѣсть, присѣвъ на землю и зачавъ еѣ огрызати.

Громадскій полицай, уоруженный стрѣльбою, котру давъ йому начальникъ, въ товариствѣ наполоханой, але цѣкавой товпы, приближивъ ся на десять кроковъ до бѣдного пса.

Зѣ балькону ратуша приглядали ся цѣкавому видѣищу начальникъ мѣста и панъ Бернардъ, нотаръ. Начальникъ не мѣгъ здержати ся и завважавъ: „Цѣкаве! А вѣнъ прецѣвъ гризе кѣсть!“

„Такъ, гризе, нужденна, скажена звѣрюка!“ вѣдповѣвъ панъ Бернардъ, и крикнувъ до громадского полицая:

„Стѣй, не приближайсь болѣе, нещасный!“ Хвиля була торжественна.

Громадскій полицай, зѣ шапкою на головѣ, зѣ дрожащимъ лицемъ героя, що тягне на войну, зворушениый, приложивъ стрѣльбу до рамени.

„Не спѣшити ся!“ дозвѣавъ ся якійсь голосъ.

„Не грать часу!“ загомѣиъ хтось иншій.

„Мѣрай въ голову!“

„Нѣ, мѣрай прямо въ сердце!“

„Спокойно!“ крикнувъ полицай и скинувъ на землю шапку зѣ головы, котра йому въ мѣреню завважала. „Спокойно!“

И вѣнъ мѣрявъ. Туркъ, бѣдне и нещасне сотворѣне, покинувъ недогрызену кѣсть, и поглянувъ на товпу своимъ лагоднымъ и тревожнымъ зоромъ. Глубока тишина. Жѣняки позатикали собѣ уши, чтобы не чути громкого выстрѣлу, мушнѣвы блискали очами и тремали ся кушѣ. Все ждадали чогось необычайного, чогось страшного.

Громадскій полицай мѣрявъ.

Бумъ! Крахъ!

Въ той хвилѣ почули все роздирающей сердце дзвякѣтъ болѣу, и протяжне, сумне выте заповнило мѣстечко. Песъ схопивъ ся, кривулячи на трохъ ногахъ,

зачавъ утѣкати а дорогу свою значивъ каплями крови.

А коли песъ утѣкавъ, пригнѣбленный полицай оглянувъ свою стрѣльбу. Товпа вызиваючи, зѣ отверстыми устами глядѣла на полицая, начальникъ мѣста, панъ Бернардъ и панъ Бернардова дрожали зѣ неволею и злости.

Туркъ бѣгъ цѣлый день; на трохъ ногахъ перескакувавъ черезъ поля, дороги, лѣсы и села. Вѣдъ часу до часу задержувавъ ся, чтобы облизати свои раны. Всяда передъ нимъ выринае страшна поголовка, що се скаженный песъ. Його зѣръ прибитый и пригнѣбленный, його шерсть помервлена, його дорога повна кровавыхъ слѣдѣвъ. Села и селянскій загорѣды сѣуть остережений передъ нимъ и боронять ся. Всяда кидаютъ камѣнемъ, бѣють патиками и вѣдганяють. Егбѣдне тѣло, се одна велика рана, його кровь тече щоразъ сильнѣйше и закрашае траву куда перебѣгае и жерела, въ котры кидаетъ ся, чтобы усмирить своѣй боль. А вѣнъ бѣжитъ, бѣжитъ щоразъ дальше, и потикае ся о камѣне, кушѣи землѣ, о снопахъ зѣбѣа, а всяда, де лишь покаже ся, розноситъ переполохъ.

Передъ вечеромъ зайшовъ на поле заросле высокимъ зѣбѣемъ, котрого золотымъ колосомъ обертавъ, подувъ на все боки. Дрожащи, примѣстивъ свои смертельно помученъи члены на чудовыхъ полѣныхъ цѣвѣтахъ и тамъ, середъ перекликуванѣа ся залюбленыхъ перещелицѣ, середъ чудового спѣву соловѣя въ недалекой гушѣвинѣ, середъ божественной природы, котра кладе ся на нѣчный супочинокъ, тамъ безъ найменшого звуку, скѣнчивъ свое собаче жите.

Перевѣзъ Ж. В.

В справѣ духовной часописи.

В сѣм дѣлѣ позволю собі сказати слѣвъ кѣлька.

Гадка піднесена о. Улицкимъ мае свою разумну підставу. Нашъ наридъ, чи властиво людъ нашъ, любуесть ся дуже в побожнѣй лектурѣ и за нею питае. Перша користь практична з науки читанѣа для сельского хлопця або дѣвчини, чтобы помолитись на книжцѣ. Се гордѣсть для ихъ родичѣвъ. Сей обявъ запримѣтивъ я в часѣ моеѣ кѣльканайдцѣлѣтнѣй душпастирской практики в вѣсѣднѣй части Галичины.

Много разѣвъ зайшовши неспѣдѣвано до читальнѣа або и до звѣклоѣ хаты застававъ я гуртокъ людей при читанѣу побожнихъ книжокъ. Варто поглянути, коли неразъ вправный лекторъ читаетъ виразно яку повѣстку релігійно-морального змісту и зѣ якъ напруженою увагою слушае его скупленый кружокъ слухачѣвъ. Слезивидко в очахъ ихъ и чути побожнѣй зѣтхана. Такі рѣчи, видко, промовляють до чувства людѣу. По читанѣу розвиваетъ ся на той темѣт дискусіа, полишаючи якъ найблагороднѣйші вражѣня в сердцахъ участниковъ. Оказуесть, що такі побожнѣй повѣстки, легенды з життя сѣвятыхъ вѣдповѣдають успѣбленю нашего людѣу и дѣлають додатно на его релігійне образованѣе.

З другоѣ зновъ стороны той самый людъ любуесть веселѣи и забавнѣй повѣсточками, приповѣдками и смѣховинками, чтобы по тяжкѣй працѣи и середъ тяжкихъ невзгодинъ життя троха забавитись и розвеселитись. А якъ сего рода духовного розвеселѣня и осолоди не знайде, то шукае ѣи в корчмѣи и в лѣятицѣи. Отсе характеристична черта вѣдѣи нашого руско-украинского народа.

А насупротивъ дуже дивнымъ являесть фактъ, що нашъ сельскій наридъ рѣчий практичныхъ з его власного фаху не радо читаетъ. Думаючи що розправи о рѣльнѣмъ господарствѣ будутъ ихъ най-

більше интересувати и захотѣть до просвѣти, а з моеѣ стороны підносавъ в читальни квестіи о управѣи рѣли, о ховѣи худоби, о гноу, о плодзміні, о лѣченю домашнихъ звѣрятъ — однакъ люди повѣдали, що вони газдувати уміють сами кѣби лише мали поле. Мали слухнѣи о стѣлькѣ, що дуже скупѣ посѣдають поля, але чтобы наука в господарствѣ рѣльнѣйшѣ була непотрѣбна в тѣмъ помилялись. Але з часомъ переконають ся, що були в блудѣ. На разѣи се фактъ. Любѣи такожъ нашъ селянинъ читати за вѣйни, за цѣсарѣвъ, котрый мае болѣе вѣйска, болѣе краѣвъ, котрый дужчий и богатшій. Отсе вѣрний образъ духовныхъ потребъ нашего людѣу. На першѣмъ мѣсци у него лектура побожна. Знаю нашъ людъ, бо працюючи межѣи нимъ в старѣмъ краѣу довѣпий часъ, не тримаеъ ся з далеко від меншого брата, але з нимъ разомъ трудивъ ся для его душевного и земного добра, подѣлявъ его долю и недолѣи и не одно задля него перетерпѣи. Нашъ селянинъ дуже недовѣрчивый, але часомъ якъ зобачить, що хто щирѣи з нимъ думаетъ, отворить свое душу, где глубоко на днѣ укритый жалѣ до своихъ несовѣстныхъ политичныхъ гнобителѣвъ, часомъ покаже свое кровію обкипѣле сердце з болѣу від гнѣту, переслѣдованѣа и визиску своихъ вѣдѣиныхъ ворогѣвъ.

Потѣху знаходитъ в вѣри. Отже вертаючи до рѣчи кличу до моихъ товаришѣвъ тутъ в Америцѣ: намъ треба духовной часописи, даймо народовѣи тото свѣтло и той кормъ духовный, якого від насъ домагаеъ ся.

Hazleton, Pa. 27-го Сѣчня, 1903.

о. Іванъ Велигорскій.

Збирайте грошѣи

НА РУСКУ БУРСУ въ Йонкерѣхъ, Н. Й.

и вѣденляйте до:

Rev. Paul Tymkivich,

69 Linden St., Yonkers, N.Y.

Чеки и монѣордерѣи выписуйте на имя кассѣра:

John Glowa, treas. R. N. F.

ДОПИСИ.

Зь Лемківщини.

У насъ теперъ зима остра, морозна и сніжна; морозы такъ сильні, що по стайняхъ худоба не може витрепати, понеже похолодъ худобу всю замерзає. Люде повідморозували руки, ноги, уха. Вона позамерзали по хатахъ, люде мешкають аж по темниціяхъ. Сніги, вітри і морозы гуляють аж пташенята вь воздухъ гинуть.

Одному парубчакowi захотілось горілки і пошов на дорогу до лѣса вартувати, куда то Роничане, Маластовяне палюнку вь Роздѣля переносили і тамъ удалось ему немалый фоклашокъ водобрати. Піднявши собі добре, а решту заховавъ вь лѣсѣ, щобъ було на дальшій часъ, але жандармерія зловила его і відставила до суду, де буде собі водпочивати аж до весни. Такий пташокъ!

Куба Бялонъ зь Кригу убійникъ своєї жєны зоставъ засуджений на до- смертну вьзницю. Сиродавъ ще бѣдачиско кавалокъ ґрунту на рекурсъ до Вѣднѣ, але то помогло тільки адвокату, бо взявъ 200 коронъ. Куба водобравъ женѣ жите, то і собі два рази хотѣвъ водобрати коли сидѣвъ вь арештѣ. Вь Горлицяхъ повѣсивъ ся на ремени а вь Ясѣ на камі- зельцѣ, але за слабе було вѣшалище, тожъ урвало ся і вонъ упавъ на підлогу, набравъ рейваху, що і арештанти за якийсь часъ мусѣли его вартовати.

Роздѣля, 4. Сѣчня, 1905.

А. Пиж.

Зь Лансфордъ, Па.

Часы у насъ суть добрі, работа иде, робимо по 9 година вѣдъ першого Сѣчня 1905, але роботу тяжко достати. У насъ Русини жують вь згодѣ, оденъ другому вѣддає честь яка ся ему належить, по християнськи. Тыми днями маємо омутокъ, бо намъ Господь забравъ двоохъ нашихъ Братѣвъ несподѣваною смертю. Дня 14-го Сѣчня померъ Павло Мочарскій, мавъ лѣтъ 31, походивъ родомъ зь Галичини села Моща- нець, повѣтъ Букѣвско. Належавъ до мѣсцевого Братства, такъ само і до Р. Н. Союзу вѣдъ 3 октября 1897. Другий Андрѣй Євчакъ, ро- ковѣ 38, родомъ зь Угорщини, села Берешѣвъ, повѣтъ Гомонна. Бувъ добрымъ братомъ вь мѣсцевѣмъ Братствѣ такъ само і Р. Н. Союзѣ вѣдъ 15. сѣчня 1899 р. Оба зостали забити наразъ а і третій зь нами Джовъ Гуть, котрий неналежавъ до жад- ной організації. Бувъ родомъ зь Кунава, п. Новий Санчъ. Днесъ вдовицѣ зь дробными дѣточками про- ливають горькі слезы за ни- ми.

Дорогі Братя і Сестры! Возьміть собі прикладъ зь тыхъ Братѣвъ, котрі пошли на вѣчний спочинокъ. Не- тратьмо часу і центѣвъ на такі забавы що намъ суть шкодливий на нашомъ здо-

ровлю а часами і на сла- вѣ, але оберніть ся зь Ду- хомъ Божиимъ до поправы і коли маємо спосібность записуємо ся до Руского Н. Союзу, бо то есть намъ потрібно забезпечити са- мыхъ себе і свою родину.

Дня 18. Децембра вѣдъ бувъ ся вь насъ рѣчний митингъ Бр. Р. П. Богоро- дицѣ, на котромъ перегля- нено рахунки за рѣкъ 1904. Рахунки були такъ сло- шені скільки було доходу і розходу.

Доходу було	\$1000.22
Росходу	659.97
Остало	340.25
Зь попередного року остало	882.19
На р. 1905 остає	
Каса	\$1222.44

Опѣсля зачали вибирати Урядъ на рѣкъ 1905, але вѣдъ були ндоволєні зѣ старыхъ урядниківъ і они зѣ- стали на мѣсцѣ, тільки се- кретарь „Союза“ Михайль Терепанъ і секретарь мѣ- сцевого Бр. Иванъ Полян- ский вѣдмовились. Склада- ємо имъ сердечну подяку за ихъ труды коло нашого братства і „Союза“.

Такожъ складаємо подяку о. Орестови Злоцкому за его труды, що намъ допо- мѣгъ тое дѣло якъ найкрас- ше і найсправедливше, вь любвибратерской выконати.

Урядниками на рѣкъ 1905 суть: Левъ Монѣта, предсѣ- датель; Петро Гарбера, за- ступникъ; Сидоръ Скар- лошъ, касієръ; Юліанъ Си- дорякъ, секретарь Союза; Павло Монѣта, секретарь братства; Андро Шугайда, дозорця каси; Опѣкунъ хо- рыхъ: Иванъ Тхѣръ, No 9; Андрѣй Даци, No 7; Иванъ Белей, No 6; Иванъ Вачов- чинъ, Колдѣйль; Николай Юрчакъ, No 3; Андрѣй Ка- сандеръ, No 11; Михайль Стронковскій, Нискегонингъ. Адреса братства:

Юліанъ Сидорякъ,
Р. О. Box 91, Lansford, Pa.

Зь Desloge, Мо.

Знаете любі читателѣ „Свободы“ якъ то суть ве- селѣ Рѣздвянѣ Свѣта. Кож- дый чоловікъ чую вь собі якусь радѣсть, то пѣсню спѣває, то про щось ро- зумно зь другамъ розпо- вяє. І на нашихъ плей- захъ досить були веселѣ свѣта. Бувъ у насъ о. Ча- плинскій зь Сенъ. Луі і вѣдправивъ Повечеріє Вели- кое. Всѣ були вдоволєні, але не довго тревала тотя радѣсть, бо вь понедѣлокъ на св. Стефана розѣйшла ся несподѣвано сумна вѣсть, що померла молода і до того часу цѣлкомъ здорова жѣнка предсѣдателя нашо- го братства, Микола Ренака. Кождого стискавъ жалъ за серце на видѣ небѣшки, що недавно була весела і здорова. Похоронъ вѣдпра- вивъ о. Чаплинскій. Звы- чайно нещастє йде одно за другимъ. І такъ еще не скѣнчивъ ся першій похоронъ, а вже вь Бонъ Теръ тяжко потовкло вь майнахъ Адама Бакана. На саме Богоявленє забилѣ знова вь майнахъ вь Бонъ Теръ чотырохъ робѣтни- ковъ, мѣжъ ними одного Ру- сина Ивана Тирпака, а за-

разъ вь ноци забилѣ дру- гого Русина, Тымка Ревака. Такто геселѣ свѣта по- мѣшали намъ такий страшний нещастє.

Т. Р.

Зь Монсенъ, Па.

Дорогі Братя і Сестры! Возьміть собі за примѣръ Бру Митрикъ, котра передъ кількома днями осталась вдовою зь трома дробными дѣтьми. Щобъ она почала теперъ на свѣтѣ, якѣмъ єѣ покойный мужъ не нале- жавъ до нашого Р. Н. Со- юза? Чи має она який має- токъ тутъ вь Америкѣ, або чи має ґрунтъ вь старѣмъ краю? Нѣ, немає нѣякого маєтку, а тыхъ триста до- лярѣвъ що достала зь го- ловной касы Р. Н. Союзу, стали єѣ дуже вь пригодѣ. Всѣ берѣтъ собі єѣ за при- мѣръ і скоро вступаєте до брацтва і Союзу, бо не зна- єте що зь вами завтра бу- де. Деякі люде кажуть, пощо менѣ вступати до Союзу, я молодой і здоро- вый, нѣчого злого менѣ не стане ся. А я вамъ скажу, що і покойный Юрко Ми- трикъ бувъ молодой і не- пияниця, ажъ неадѣбно при- шла смерть і підкосила його молоде жите. Веселый і здоровый пошовъ на вѣчъ до роботы, зѣгрѣтый напивъ ся зимной воды, і заслабъ. Коли прийшовъ до дому, вже бувъ смертельно хорий, а заки приѣхавъ лѣкаръ, вонъ вже померъ. Отже не вѣдкладайте на повѣйше, але чимъ скорше присту- пайте до Союзу, бо коли не дай Боже стрѣне васъ яке нещастє, то потому бу- дуть Васъ зь гробу выки- дати дѣти і жена, щосьте имъ нѣчого не лишили.

Якимъ Цимбала.

Зь Чішолмъ, Минн.

П. Андрѣй Войталь, членъ братства св. Отця Николая, Р. Н. Союзу вѣддѣль 37 вь Chisholm, Minn., справлявъ хрестины 22-го сѣчня, на котрій запросивъ гостей зь двоохъ братствъ: св. О. Ни- колая вѣд. 37 и св. Арх. Мих. вѣд. 116. Забава вѣд- булась досить честно; го- стѣ забавлялись и при той нагодѣ забравъ слово п. И- ванъ Сенѣвъ, та заохотивъ зѣбранихъ до складаня на Руску Бурсу. На руки п. Сенѣва зложили гостѣ слѣ- дуючі лепты на Руску Бур- су вь Америкѣ: Анд. Вой- таль 75 ц., его жена Пара- скевія Войталь 50 ц., ихъ дитина Марія Войталь 40 ц., Иванъ Фѣлѣховскій, Иванъ Круховскій и Пав. Плѣшка по 50 ц.; Андрѣй Семет- ковскій 30 ц.; Иванъ Вой- таль, Лука Фецнишъ, Пет. Циганъ, его жена Танька Циганъ, его сынъ Василь Циганъ, Федоръ Смѣльниц- кій, Семенъ Борденъ, Йос. Курила, Юрко Семетковскій, Максимъ Жетичка, Кость Баранъ, Ив. Сенѣвъ, Дан. Шопа, Францъ Круховскій, Йосифъ Боберъ, Пет. Бур- тникъ и Йосифъ Шведюкъ по 25 ц.; Пет. Чатковскій, Петро Мовчко и Францъ Курила по 15 ц.; Михайль Савучка и Михайль Сенько по 10 ц.; разомъ \$8.50.

Складаю сердечну подяку п. Андрееви и Параскевіи

Войталь за такъ приемну забаву, най Господь дає, щобъ ихъ новонароджене- дитя Марія росло имъ на потѣху.

Дякую честно всѣмъ жер- твователямъ, котрі при за- бавѣ показались щедрыми и не забули про Руско-На- родну Американську Бурсу. Зь глибокимъ поважанемъ Иванъ Круховскій, секретарь бр. вѣд. 116.

Зь Ме-Кеепортъ-у.

З нагоди, котра лучила ся у насъ дня 19-го сѣчня загадавъ я дещо написати до нашої часописи.

Під взглядомъ етнографі- ним е у насъ Русини дво- акого рода. Перші, самі Га- личане; другі, се Русини угорскі, наші „hegemony“, котрі з Русинами ничспіль- ного не мають, хіба що лише носять назву „Руси- ни“, та і того самого суть, хотяй досить покрученого обряду. Во і якъ їх Русина- ми звати, коли у нихъ по- більшій части нема вже тої такъ милозвучной матер- ної мови рускої, нѣ тихъ зви- чаївъ вѣ обичаїв, котрі нашъ рускій нарідъ характеризу- ють.

З такими то „Русинами“ ми завязали були в пер- шихъ початкахъ зносини, а навіть дружбу, в тій цілі, щобъ спільними силами стреміти до одной мети. Мали ми на гадці одну спільну парохію і церков, до котрої вибудованя спіль- но ми трудилися і кошта несли. Та не довго тревала наша приязнь і спілка. Бо коли побачили наші братя Угорчане, що вже самі в силі удержати ся, зміни- ли свою ролю і почали во- роже виступати противъ намъ. Не було іншої ради, якъ відлучити ся, і заложити відрубну парохію, що ми і зробили, полишаючи нашимъ „Союзникамъ“ гото- ву церков і дзвони, ви- ключно нашими грѣшми куплені.

Всіляку долю переходила наша громада, хотяй дуже в короткімъ часі. По най- більше лихоліте постигло насъ тепер, бо вже минувъ місяць від вѣзду о. Мака- ра від насъ на его давну парохію до Мт. Кармел, где его усиленно запрошу- вано, а ми ще до нині не маємо нѣякого священника. Черезъ цілий той час, якъ і давнійше, опікує ся нами, і не забуває про насъ Веч. о. Н. Стефанович, парохъ з Питсбурга. Такъ і в день свѣтаго „Богоявленія Го- сподняго“, прибув до насъ о. Н. Стефанович на вѣдпра- ву вечерні і. посвѣченя води. Людий на вечерні було досить споре число, котрі по скінченій церемо- нії почали розходитись. Іду і я та дивлю ся, ажъ ось у дверей церковнихъ стоїть у- горскій піп, чи якъ они его кличуть „панъ Ю. Медвец- кий“, — та своїми зависними очима майже що непоідає тихъ усіхъ людий, котрі бу- ли присутні на вечерні і при посвѣщеню води. По- тому вийшовъ і питає стаю- чихъ купками людий. „А що! чи та вода свѣчена лучша від моєї?“ „А чи я

так само води не свѣтивъ?“ „А і ти тутъ?“ „І тебе ту бачу?“ „І ти до нихъ при- належиш?“ І багато т. п. До чого се веде, і що має значити, спитаю васъ любі мої братя? От наядгнувъ вѣдъ на себе овечу шкіру, щоба легше поміжъ стадо всунути ся і его пожерти. Не лякайте ся милі братя погрози „князя Медвецко- го“, що васъ повикидає зъ церкви угорской, бо і по- тожъ тамъ ходити? Маємо свою, тожъ горнімъ ся до сво- єй. Безъ священника своего завісѣди не будемо, а в Го- споді надїи, що в короткімъ часі прибуде, а тогди усе зміни-ть ся на добре. Тимъ більше повиннісьмо ся ра- зомгорнути і про себедбати, бо самі знаєте, що е довгъ на перкві, котрий ніхто за насъ сплачовати не буде. Захланнісьмо свою показавъ „князь Медвецкий“ ще і тимъ, що не досить що вѣзъ до нашої церкви і напа- стувавъ спокійнихъ парохіян, але навіть бігъ за відізджа- ючимъ о. Стефановичомъ, тай робивъ ему докори, що при- їхавъ до насъ на вѣдправленє вечерні і посвѣченє води.

Наша відповідь до васъ „панъ отче Медвецкий“ е слѣдуюча:

Дуже грубо помилились- те ся, сли гадаєте, що те- пер коли ми якъ сироти безъ власного пароха, буде- те могли скорше якъ іншимъ часомъ знизшити нашу гро- маду, в цілі, щобитимъ ро- бомъ побільшити свою парохію. Того ніколи неіппнете. Опікунів, котрі намъ на- сильно накидають ся ми не потребуємо... Тимъ біль- ше що вже маємо одного, а є нимъ Всч. о. Стефано- вичъ, нашъ добродій, опікунъ і покровитель, котрого ми завісѣди щиро і радо бачи- мо і витаємо, кілько разівъ до насъ лише заїде.

Дружби і спілки зъ вами Словаками намъ більше не потреба, бо намъ ся і такъ ухами переливає ся.

Не судіть „панъ отче Ме- двецкий“ нашої церкви та не тримайте її за якусь ге- ретикку. Лучше тримайте ся тої пословиці: „пиль- нуй свого носа а не чужо- го проса!“

Не грайте ролі Самарянина, бо занадто васъ вов- комъ чути.

А тимъ насъ не застраши- те, що будете перекинчи- ківъ виганяти вь церкви сво- єй, бо тимъ намъ віддаєтьє найбільшу прислугу, і чей такі бодай ажъ тогди при- йдуть до переконаня і бу- дуть тримати ся сего сло- ва: „свій до свого.“

Лучше віддайте ся пра- дя своїмъ, та учіть їхъ руски говорити, коли ру- ске імя носять, а тогди скорше гараздъ буде.

А. Русин.

БАЧНОСТЬ!

До всѣхъ Братствъ и вѣддѣль Руского Нар. Союзу!

Понеже на Головной Кон- венціи вь Shamokin, Па. референтъ статутѣвъ, уло- живъ табелю вступного — для ново приступающихъ членѣвъ, маючи на цѣли, що половина того вступ- ного має оставати вь касѣ мѣсцевыхъ братствъ, а що тая ухвала не перейшла, для того установляє ся, що- бы братства и вѣддѣль Р. Н. С. побирали вступне якъ слѣдує:

Вѣдъ 16 до 20 лѣтъ скѣн- ченныхъ безъ вступного;
Вѣдъ 21 до 25 лѣтъ скѣн- ченныхъ вступне 25 цнт.;
Вѣдъ 26 до 30 лѣтъ скѣн- ченныхъ вступне 50 цнт.;
Хто має 31 лѣтъ скѣнче- нныхъ вступне 75 цнт.;
Хто має 32 лѣтъ скѣнче- нныхъ вступне 1.00 доллара;
Хто має 33 лѣтъ скѣнче- нныхъ вступне 1.25 дол.;
Хто має 34 лѣтъ скѣнче- нныхъ вступне 1.50 дол.;
Хто має 35 лѣтъ скѣнче- нныхъ вступне 1.75 дол.;
Хто має 36 лѣтъ скѣнче- нныхъ вступне 2.00 дол.;
Хто має 37 лѣтъ скѣнче- нныхъ вступне 2.25 дол.;
Хто має 38 лѣтъ скѣнче- нныхъ вступне 2.50 дол.;
Хто має 39 лѣтъ скѣнче- нныхъ вступне 2.75 дол.;
Хто має 40 лѣтъ скѣнче- нныхъ вступне 3.00 дол.;
Хто має 41 лѣтъ скѣнче- нныхъ вступне 3.50 дол.;
Хто має 42 до 45 лѣтъ скѣнченыхъ 5.00 дол.

Таке вступне всѣ брат- ства и вѣддѣль Р. Н. С. мають побирати вѣдъ ново приступающихъ членѣвъ.

Вѣдъ Головного Уряду Руского Народного Союзу:

Е. Кирчѣвъ, предс.,
С. Яловскій, секр.,
А. Шаршонъ, касієръ.

Читайте, що каже Дръ Ландесъ:

Я маю найбільшу практику вь Сполученныхъ Державахъ, Канадѣ, Мексико и Полудневѣй Америкѣ.

Черезъ 20 лѣтъ я лѣчивъ Але сли можешъ бути вы- лѣченный, я тебе вылѣчу. Лѣчу лишьъ мужинъ. Що небудъ тобѣ долатъ Але и вылѣчую ихъ. Скажи або напиши менѣ. Хоробы нѣхура и почокъ. Хоробы крови и шкѣри. Утрата напяти. Утрата мужеской силы. Утрата животности. Лѣчу безъ болю, не валер- твѣрто. К 18

Що року лѣчу тысячѣ людєй. Роблю сотки операцій що мѣсяця. Вылѣчу тя дома, сли не можешъ прійти до мене.

Писаютай: Порада особиста або листовна даромъ.

Сли еси хорный зайдѣ або напиши до

DR. LEONARD LANDES,

140 E. 22nd St., New York, N. Y.

зв'язано агітація революцій- на веде ся також і се- редь війська. Підчас тыхъ уличныхъ борбъ въ Петер- бурзі, лишъ въ однімъ случаю сповнилася надія страйкуючихъ, именно, що військо відмовило послуху і не хотіло на нихъ стрі- ляти. Стало ся се на мості Миколы. Коли товпа ро- ботниківъ зложена зъ ко- льяхъ тисячъ людей на- ближала ся до мосту, ви- слано проти неї два пол- ки пѣхотинцѣвъ и кавале- рія. „Не стрѣляйте на ро- ботниківъ, відкиньте своє оружіє!“ кричали робітни- ки. І справді 200 жовня- рѣвъ відкинуло свои гвѣры, але офіцеры зъ шаблями въ рукахъ кинули ся на другихъ и приневолити ихъ до стрѣляня.

Лондонъ 22. Лишь ко- лья особѣ знає, де теперъ пробує царь. Водъ че- твѣрго мѣсеце його побуту заховане е въ тайні. Одні кажуть, що вонъ находитъ ся въ Царскѣмъ Селѣ, дру- гі, що въ Зимовій Палатѣ, а инші знова кажуть, що вонъ е въ палатѣ царцѣ вдовы.

Петербургъ 23. Приклон- ники царя и всѣ вороги волѣ народа думаютъ те- перь, що всѣ стремлѣня російского народа до сво- боды, суть розбиті и зни- щені. Они думаютъ, що російскій народъ, скупав- шися у власной крови е вже немощный и не спо- собный до борбы зѣ само- державіємъ. Але се е гру- ба помылка. Зѣ всѣхъ бо- лшихъ мѣстъ по цѣлой Ро- сіи доходятъ вѣсти про ве- ликі заворушенія. Въ са- мѣмъ Петербурзі по кро- вавѣй вчерашній рѣзнѣ, умы народа цѣлкомъ не успокоили ся, але радше наповнили ихъ жадою пом- сти. Середь війська, котре безъ устанку мусить стере- чи улицю мѣста панує ве- лике невдоволене.

Петербургъ 23. Нынѣ не забито въ мѣстѣ нѣкого.

Число забитыхъ и ране- ныхъ, подане вчера, годять ся зъ числомъ поданымъ зарядами шпиталѣвъ и тру- паренъ. Цѣле мѣсто знає докладно колько е людей забитыхъ и раненыхъ, а великого князя Владимира, котрый донѣсь цареві, що згинуло лишь 76 людей, а раненыхъ е 233. Таки чи- сла подала урядова часо- писъ. Нынѣ доставъ кож- дий жовнѣрь по 12 острихъ патронѣвъ. Цѣле мѣсто е дуже заворушене. Народъ е такъ обуреный, що не вважає на нѣяке небезпе- ченство, але збирає ся по улицахъ. Въ Кольніно, 20 миль водъ Петербурга зби- рають ся громадою робіт- ники. Цѣлу нѣчь тягнуть тамъ товпы народа. Тамъ мають ся зобрати уоружені робітники, а водтакъ вы- рушити на Царске Село. Нынѣ застрайковали робіт- ники въ фабрицѣ електри- чного освѣтленія, и многі улицѣ мѣста суть неосвѣ- тлені. Розходить ся пого- лоска, що нынѣ вечеромъ товпа робітниківъ напала на складъ оружія и здобу-

ла 1800 гвѣрѣвъ и много патронѣвъ. Нѣчь по крова- вѣй купелѣ була страшна. На улицахъ лежали трупы забитыхъ и тѣлаконаючихъ робітниківъ. Улицѣ и ход- ники зольняны кровью. Въ многихъ мѣсцяхъ поуста- влювані барикады на ули- цяхъ. Мѣжъ забитыми и ранеными много дѣтей и жѣнокъ. Улицѣ заповнені воддѣлами війська. Робіт- ники держать ся домѣвъ. Православный пѣпъ Гапонъ, проводникъ революціи, ко- трый мавъ бути раненый, не находитъ ся въ рукахъ полиціи. Полиція усиленно шукає його. Провѣдники робітниківъ мали мати на- раду, на котрій порѣшили воднести ся до чужихъ державъ зъ просьбою о по- мѣчѣ. Правительство спро- вадило до Петербурга на оборону батюшки царя и самодержавія 100.000 жо- внярѣвъ. Подальшій перед- мѣста Петербурга находитъ ся въ рукахъ робітниківъ, котрі поставили на ули- цяхъ барикады для обо- роны проти війська. Водго- монъ петербургскихъ заво- рушенъ розойшовъ ся бли- скомъ по цѣлой державѣ мимо того, що правитель- ство строго заборонило по- давати найменшій вѣдомо- сти про петербургскі заво- рушенія и такъ въ Москвѣ заносить ся на генераль- ный страйкъ, такъ само и въ Варшавѣ. Тутъ на ро- бѣтничихъ зборахъ порѣ- шено, насампередъ кинути ся на магазинъ зъ оружі- емъ и доперва уоруживши ся станути до борбы зъ правительствомъ, а не зъ голыми руками.

Въ Севастополю надъ Чор- нымъ Моремъ запалили ся величезный портвой будѣль. Огонь тревавъ колька го- динъ и нанѣсь необычелені шкоды. Здаєть ся, що о- гонь підложили робітники.

Лондонъ 24. Вчера вече- ромъ кинувъ хтось бомбу помѣжъ військо, що патро- лювало по улицахъ, и мно- гі жовняры зѣстали забиті. Населене мѣста е такъ о- бурене на військо, що на- падає на поодинокихъ жо- внярѣвъ чи офіцѣрѣвъ и убиває ихъ на мѣсці.

Римъ 23. Папа римскій на вѣстѣ про заворушенія въ Росіи завозвавъ всѣхъ католикѣвъ, чтобы не брали участі въ революціи, а самъ зарядивъ молитву, чтобы Богъ водвернувъ не- щасте, яке грозить само- державію російскому.

Петербургъ 24. Нынѣ ра- но рѣвно зѣ виходомъ сон- ца 20 до 30 тысячъ робіт- никѣвъ вымашировало зъ Кольніно до Царского села, чтобы передати цареві пе- тицію. Проти нихъ выслано региментъ пѣхотинцѣвъ и пѣвъ батеріи пѣльной артилеріи. Въ воддаленію пять веретъ водъ Кольніну прійшло до стрѣчи мѣжъ робітниками а войскомъ. Робітники ставили невели- кій оидѣръ. Війско зачало до нихъ стрѣляти, а робіт- ники лишавши многихъ пораненыхъ цѣлули ся назадъ до Кольніно.

Робітники намагались зничити залѣзну дорогу

мѣжъ Петербургомъ а Цар- скимъ Селомъ, але військо не допустило до того. Въ цѣлой Росіи революція силь- но змагає ся. Ходить пого- лоска, що правительство мае намѣръ покѣнчити ча- мѣкорше войну, чтобы при помочи большого числа вой- ска придавити недоволе- ныхъ горожанъ.

Парижъ 24. Доносятъ тутъ, що стрѣча робітниківъ зъ войскомъ подъ Кольніно була страшна, мимо того, що много жовнярѣвъ не стрѣляло на робітниківъ, але мѣрило выше або низ- ше. Доносятъ тутъ такожъ, що царъ находитъ ся въ великій тревозѣ и на нѣ- що не може ся рѣшити. Такъ само безрадні суть міністры.

Петербургъ 24. Князь Святополкъ Мирскій, супро- ти подѣй, які мали мѣсе- цъ въ Петербурзі, е цѣлкомъ безрадний и стративъ вся- ку надію на мирну рефор- му. Властивымъ (справни- комъ петербургской рѣзнѣ е великій князь Владимиръ, котрый середъ такого за- колоту на улицахъ мѣста важивъ ся прилюдно пока- затись, удаючись вразъ зѣ своимъ сыномъ Борисомъ до Царского Села. Війско- вый гарнизонъ въ Петер- бурзі побольшено о новыхъ кольканайцятъ тысячъ жо- внярѣвъ. Зъ Москвы доно- сять про величезный страйкъ робітниківъ. Зано- сить ся тамъ на великій заво- рушенія подобно якъ въ Пе- тербурзі. Пѣпъ Гапонъ десь цезъ. Кажуть, що поѣхавъ до Москвы, чтобы станути на чолѣ страйку. Робітни- ки старають ся роздобути оружіє, бо бачать, що безъ него не дадутъ собѣ рады. Товариство політичныхъ пе- реступниковъ, що ратува- лись утекою за границу, постановило дати велику грошеву підмогу на цѣль революціи. Многі чужинцѣ опускають Росію. Прави- тельство говорить, що се не е жадна революція, лишь страйкъ робітниківъ. Рево- люціонеры розкинули по- мѣжъ народъ водозву слѣ- дуючого змісту: Товариш! Якъ довго истнує самодер- жавіє, то нема и бесѣды про подуччене нашої до- лѣ. Тому мы піднимаємо нашъ прапоръ и домагаємо ся:

Сейчасового покѣнченія войны.

Покликанія конституцій- ныхъ заступниковъ народа, котрі на подставѣ тайного рѣвного и загального пра- ва голосованія будуть вы- брані.

Знесенія всѣхъ клясовыхъ и расовыхъ привілегій.

Ненарушимости особы и меншкана.

Свободы совѣсти, прессы, зборѣвъ, слова, и свободы творити товариства полі- тичный и свободы страйку. — Въ Москвѣ вже зачавъ ся страйкъ. Такъ само до- носятъ про страйкъ и за- ворушенія робітниківъ зъ Ковна, Лодзі, Вильна и Радома, де прійшло до наибольшихъ заворушенъ. Робітники уоружені въ ре- вольверы и бомбы борють ся зъ войскомъ. Резервѣ-

сты, що мали йти на поле войны на Далекій Сходъ, уоружені въ гвѣры, прилу- чили ся до робітниківъ. Робітники ставили завяз- тый оидѣръ войску. По обохъ бокахъ много заби- тыхъ. Два разы розогнали робітниківъ и они на ново зѣбрали ся.

Берлинъ 24. Доносятъ тутъ, що знаменитый ро- сійскій писатель Максимъ Горкій, котрого творы и на нашу мову суть переведе- ны, зѣставъ арештованый за те, що бравъ велику участъ въ революційномъ руху.

Петербургъ 25. Вчера именовавъ царъ ген. Тре- пова генераль губернато- ромъ мѣста Петербурга, воддавши йому всяку власть, чтобы лишь придавивъ за- ворушенія въ мѣстѣ и за всяку цѣну завѣвъ поря- докъ. Ген. Треповъ, був- шій ген. губ. зъ Москвы звѣсний е въ цѣлой Росіи зѣ своей жестокости. За- ворушенія по цѣлой Росіи. Въ мѣстахъ Реваль и Рига прійшло до борбы мѣжъ страйкуючими а войскомъ. Много робітниківъ згину- ло. Ситуація въ Петербур- зі цѣлкомъ не змінилася. Ген. Треповъ выдавъ роз- казъ, що всѣ робітники, если не повернуть до ро- боты въ протягу 24 годинъ, будутъ водѣслані до свои- ихъ мѣсцъ принадлежности. Нынѣ водбувъ ся похоронъ тысячѣвъ, що згинули въ недѣлю на улицахъ мѣста. Забитыхъ везено на саняхъ на кладовища. Дуже много батьковъ або матерей несло домовины малыхъ дѣтей за- битыхъ на улицѣ козаками. 800 робітниківъ, занятыхъ въ фабрицѣ оружія въ Пе- тербурзі зголосило ся до фабрики, що приступають до работы. Коли однакъ ихъ впушено до середины, они позабирали оружіє и опустали фабрику.

Лондонъ 26. Въ многихъ мѣстахъ Росіи, резервісты, покликаны на войну, при- лучили ся до революціи. Доносятъ тутъ такожъ, що пѣпъ Гапонъ знайденый по- ліцією мѣжъ ранеными, на- ходитъ ся въ шпиталю, а коли прійде до здоровля, зѣстане розстрѣляный. По- дѣй, які мали мѣсеце въ Петербурзі въ недѣлю, — повторяють ся теперъ въ Москвѣ.

Парижъ 26. До нынѣ зги- нуло въ Петербурзі 4600 робітниківъ зъ рукъ росій- ского війська. Се згинули не кососки, хитры и по- ганьскі Японцѣ, але такі власні російскі горожане, за те, що домагають ся во- лѣ, правъ чоловіка.

Рига 27. Прійшло тутъ до бійки мѣжъ робітника- ми а войскомъ, при чѣмъ згинувъ инсекторъ полі- ціи и двоухъ жовнярѣвъ а 7-мохъ е раненыхъ. Зѣ сто- роны робітниківъ згинуло 27 люда и двѣ жѣнки, а 30 особѣ е раненыхъ и всѣ они суть въ шпиталю.

Берлинъ 27. Въ Радомѣ прійшло до кровавой стрѣ- чи страйкерѣвъ зъ войс- комъ, причѣмъ згинуло 7 офіцѣрѣвъ и 30 жовнярѣвъ, а робітниківъ згинуло май-

же цѣла сотка, а колька сотокъ е тяжко раненыхъ.

Петербургъ 25. Максима Горкого арештувала полиція при лѣжку його умираючѣ жѣнки.

Римъ 25. Доносятъ тутъ, що ген. Куропаткинъ во- дѣславъ частину своего вой- ска до Росіи, въ цѣли при- давленія революціи.

Парижъ 25. Російска пар- тія террористѣвъ засудила царя Миколу на смерть, за рѣзню петербургскую, а за- судъ сей мае бути въ най- коротшѣмъ часѣ сповнений.

Петербургъ 27. Що пра- вительство е теперъ паномъ ситуаціи, се ірѣчь певна, але що принесе завтра, або найближшій дни, сего нѣхто не може предвидѣти. Без- боронный народъ мусѣвъ уступити передъ багнетами и кулями а такожъ передъ голодомъ, бо грошѣвъ же вы- черпались, отже мусѣли по- ти до работы. Мѣсто пово- ли прибирає давный вы- глядъ. Купцѣ водворюють skleпы, часописы зачина- ють выходити, на улицахъ рухъ якъ давнѣйше, войс- ка майже не видко. Такъ само мирный выгладъ при- сирає мѣсто Москва. Зем- ство въ Нижномъ Новгоро- ді выслало до Петербурга протестъ, проти рѣзнѣ, яка мала мѣсеце въ Петербурзі. Правительство одержавши сей протестъ, телеграфічно выдало приказъ поарешту- вати всѣхъ членѣвъ земства. Полиція въ ночи напала на ихъ дома, вытягала ихъ зъ лѣжки и волѣкла до вяз- ницѣ.

Война на Далекѣмъ Сходѣ.

Токіо 23. Адміраль Камі- мурѣ опустилъ нынѣ То- кіо и удавъ ся до своей флоты. Сподѣють ся, що владивостоцка флѣота, ко- тра вже зѣстала поправлена незадовго выплине на море. Маринарка японьска заня- та теперъ приготовленіями до другой части войны. Нынѣ прибуло тутъ 360 російскихъ офіцѣрѣвъ и 17 511 жовнярѣвъ, полоненыхъ въ Портѣ Артура.

Лондонъ 27. Доносятъ тутъ, що військо Куропат- кина що разъ больше за- чинає негодувати проти вой- ны домагаючись еѣ покѣн- ченія.

Токіо 29. Росіане заата- ковали лѣве крило Япон- цѣвъ надъ рѣкою Ігуанъ, чтобы заняти дуже важны позиціи коло Сундену. Ро- сіане дотерли ажъ до са- мыхъ укрѣплень. Тутъ вы- вязалась страшна борба. 10 тысячъ Росіанъ и 5 ты- сячъ Японцѣвъ згинуло. Ген. Мищенко и Кондра- товичъ ранені.

Лондонъ 30. Ходить тутъ поголоска, що Росія гото- вить ся до заключенія мира, що при теперѣшнихъ об- ставинахъ выдаєть ся бути конечнымъ.

Кажуть, що ген. Куро- паткинъ зачѣпивъ Японцѣвъ тому, чтобы звернути увагу Росіи и свѣта на теренъ военный а не на внутрѣш- ний заворушенія.

Купѣть дѣмъ!

Спродано вамъ на мѣсячну сплату.

Поединчій дѣмъ зъ 6 комнатами, Florin st.

Поединчій дѣмъ зъ 6 комнат., Brighton ave.

Поединчій дѣмъ зъ 7 комнатами, Grace st.

Поединчій дѣмъ зъ 6 комнатами, Florin st.

ПРОДАМО ТАКО!

Прийдѣть до нашего офиса на розѣ улицѣ
Ешъ и Пенъ евеню, СКРЕНТОНЪ, ПА.

Ezra Finn & Sons,

контракторы и продавецъ дерева.

Маємо оба телефоны.

ВАНІЕ ДЛЯ ВСѢХЪ!

Теперь друкує ся книжка п. заг.:

Духовный пѣснѣ

на російскомъ и украиньскомъ языкахъ.

Ту книжку можна носити въ кишенѣ. Книжка ся е необходима для всякого християнина и для духовныхъ зборѣвъ. Мѣститъ въ собѣ 250 пѣсней рѣжного змісту, на всяке свято: на Рѣздво, Великденъ, Вознесене, а такожъ пѣсни обрядовы якъ въ часѣ хрещенія, погребенія, вѣнчанія и причастія. Суть тамъ пѣснѣ и для дѣтей, зъ котрыхъ дѣти можуть поучати ся въ духовномъ житію. Книжка буде гарно переплетена.

Цѣна одной книжки оправленой зъ почтовой переслаткою выноситъ оденъ долларъ.

К Хто возьме 50 книжокъ наразѣ, має 10 про- центъ опусту; хто возьме 100 книжокъ, має 15 прц.; а хто возьме 200 штукъ, той дѣстає 25 прц. опусту. Книжки посилає ся лишь за грошѣ.

Зъ тою справою звертати ся до:

Mr. J. Kolesnikoff,

517 Broadway., Scranton, Pa., USA

СПРАВЫ „СОЮЗА“.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1904—1906.

Головний } КОСТ КИРЧОВЬ,
председатель } 140 Essex Str.
Jersey City, N. J.
Головний } С. ЯДЛОВСКИЙ
секретарь } Box 76,
Jersey City, N. J.
Головний } АЛЕК. ШАРШОНЬ,
касієр } 524 Pine & Franklin St.
Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:
Место-председатель... С. Митренко
OLYRHANT, PA.
Заст. секретаря... Йос. Кузьмичий
BALTIMORE, M. D.
Заст. касієра... А. Яковичъ
MC ADOO, PA.

Радий:
А. Валевский... St. Louis, Mo.
А. Семанский... Trauger, Pa.
Ник. Дембицкий... Mahanoy Place, Pa.
Е. Кобанъ... Olyphant, Pa.
Ал. Соросъ... Plymouth, Pa.
Иванъ Парияк... Terryville, Conn.

Ихъ заступники:
Ив. Сенько... Jessup, Pa.
Ив. Посипанко... Mc ADOO, PA.
Ник. Домбровский... Eleanor, Pa.
Контрольная комісія:
О. А. Улицкий... Ansonia, Conn.
Мих. Турковский... McKees Rocks, Pa.
Ив. Ворпачъ... Mt. Carmel, Pa.
Головний організаторъ:
о. Н. Подгорский, box 31, Jersey City, N. J.

До вѣдомости

секретарямъ брагтвъ, що належать до Союза.

Выказы мѣсячній треба посилати до головного секретаря вразъ зъ чеками або моніордерами на гроші, тільки що на моніордерахъ треба виписувати имя касієра Alex Sharshon, Treas. L. R. N. U.

По деклараціи, грамоты, водзнаки, статуты, книжочки до записування мѣсячно и т. п. рѣча треба писати до головного секретаря.

Списъ новоприступившихъ, помершихъ або вступившихъ членовъ треба посилати до головного секретаря.

До редакціи „Свободы“ треба засилати квити на посмертне, адресы нововступившихъ, выступившихъ або помершихъ членовъ а такожъ всѣ зміны адресовъ. Въ листахъ все треба написати докладно до якого братства (водѣлу) членъ належить.

Адресъ головного секретаря е: Mr. S. Jadowski, Box 76, Jersey City, N. J.

Адресъ „Свободы“ такий: Svoboda, Box 353, Scranton, Pa.

ПОСМЕРТНІЙ ВѢСТИ.

МИХАИЛЬ КЕВЕШЬ,
членъ Мѣрѣ, членкинь Р. Н. Союза, водѣлъ 105 въ Gen Lyon, Pa., упокоивъ ся 16-го Января б. р.

ПАВЛО МОЧАРСКИЙ,
членъ Р. Н. Союза, водѣ. 16 въ Lansford, Pa., зоставъ забитый въ майнахъ 15-го Января б. р. Небощикъ похоронивъ зъ Галичины, села Мочанецъ, пов. Сянокъ.

АНДРЕЙ СВЧАКЪ,
членъ Р. Н. Союза, водѣ. 16 въ Lansford, Pa., зоставъ забитый въ майнахъ 15-го Января б. р. Небощикъ похоронивъ зъ Угорщины, села Верестовъ, стол. Земплинь. Вѣчная память!

4. 476. КВИТЪ \$300.00 на триста долларовъ, котра п. Гр. Олексинъ отримавъ яко посмертну запомогу по женѣ Розалии зъ головной касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.
Trauger, Pa., Jan. 20, 1905.
Гриць Олексинъ.
Свѣдѣки { А. Овсакъ,
Мих. Юростовский
Иванъ Червѣнка, предсѣд.,
Иванъ Гардый, секретарь.

4. 492. КВИТЪ \$600.00 на шѣстьсотъ долларовъ, котра п. Теодозія Шкурать отримала яко посмертну запомогу по мужу Олексѣ зъ головной касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.
Plymouth, Pa., Jan. 21, 1905.
Теодозія Шкурать.
Свѣдѣки { Мих. Ярошакъ,
Мих. Петрилякъ.
Анд. Каниукъ, предсѣд.,
Стефанъ Гринякъ, секрет.

4. 496. КВИТЪ \$300.00 на триста долларовъ, котра п. Сва Митриць отримала яко посмертну запомогу по мужу Юрку зъ головной касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.
Monessen, Pa., Jan. 22, 1905.
Сва Митриць.
Свѣдѣки { о. Ставровский,
Ив. Черножицкий.
Йосифъ Малиотичъ, предс.,
Якимъ Цимбала, секретарь.

4. 497. КВИТЪ \$600.00 на шѣстьсотъ долларовъ, котра п. Йоанна Усцка отримала яко посмертну запомогу по мужу Володимирѣ зъ головной касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.
Trooy, N. Y., Jan. 20, 1905.
Йоанна Усцка.
Свѣдѣки { Петро Рончковский,
Иванъ Слѣпъ.

Рухъ

въ водѣлахъ Р. Н. С.

ПОВѢДОМЛЯЮ

всѣхъ Братовъ зъ McKeesport, Pa. и околицѣ, котрі належать до братства св. Йоана Христителя, що мѣтинѣ водбуде ся 5-го Лютото, то е въ недѣлю по першомъ. Прошу всѣхъ, чтобы ся являли на мѣтинѣ частѣйше. Будемо принимати новыхъ членовъ.
А. Русинко, секретарь.

БРАТСТВО

св. Петра и Павла въ Гленъ Лайонъ. Па. водѣлъ Союза 27, буде принимати новыхъ членовъ въ Февруару 1905, за повѣ вступного.
Павло Капещъ, секретарь.

БРАТСТВО

св. пророка Іліи, водѣлъ Союза 28, въ Mahanoy Plane, Pa. буде принимати новыхъ членовъ дня 5-го Февруара 1905 р. безъ вступного.
Гаврило Сопко, предс.,
Иванъ Пустельникъ, секр.

БРАТСТВО

св. Петра и Павла, водѣ. 6 Р. Н. С., у Фридериктавъ, Па. вызывае всѣхъ своихъ членовъ, котрі не були на рѣчнѣ мѣтинѣ, чтобы выровняли свой довгъ зъ попередного року. Котра брати умѣють читати, най повѣдомлять о томъ тихъ, що неписемный, що въ мѣсяцю децембрѣ каждый членъ має дати 25 ц. на фондъ Р. Н. Союза; хто та центы еще не вложивъ, то най якъ найскорѣе о то постарася. Такожъ вызываемо всѣхъ Русиновъ, що не належать до жадной організації, нехай громадно приступаютъ до брагтва и Союза, бо нѣхто не знае, яка доля жде его завтра. — Здоровлю всѣхъ члѣтвѣ „Свободы“.
В. Молнаръ, секретарь.

ПОВѢДОМЛЯЮ

членовъ тов. „Зорѣ“ водѣ. Союзу 69, въ Нью-Йорку, що тов. „Зорѣ“ переименовало теперь зъ галѣ ч. 46 Ave. A. до галѣ ч. 257 — 259 Liberty Hall, Houston str. N. Y. Мѣтинѣ тов. „Зорѣ“ теперь будутъ водбудуватись въ недѣлю мѣсяцъ въ другу суботу по першомъ о годинѣ 8 ой вечеромъ.
И. Шкрибайло, секретарь.

БРАТСТВО

св. Петра и Павла въ Клівеландѣ, О., водѣлъ Р. Н. Союза 102, подае до вѣдомости всѣхъ Русинамъ, що живутъ въ Клівеландѣ и околицѣ, що наше братство буде принимати новыхъ членовъ безъ вступного до 1 го марта. Русины не забувайте на такую добру нагоду и вступайте до братства и Союза. Братство має мѣтинѣ въ кождо другу недѣлю въ мѣсяци подѣ церквою.
Новый урядъ братства: Михайло Чегинъ предсѣдатель, Антонъ Гарри заступникъ, Иванъ Сенко секретарь, Василь Шайна записникъ, Иванъ Гудакъ касієр, Василь Гаморчакъ заступникъ, Павло Гладкий капітанъ, Василь Кліничакъ дверникъ.
Иванъ Сенко, секретарь, 251 University St., Cleveland, O.

ПОВѢДОМЛЯЮ

членовъ братства св. АА. Петра и Павла въ Ansonia, Derby, Shelton и Waterbury, Conn., що на рѣчнѣ мѣтинѣ дня 25 го децембра 1904 р. зостави выбрани до уряду на рокъ 1905 слѣдующіи члены: Предсѣдатель Григорій Журавъ, заступникъ Иванъ Борошнович, секретарь Иванъ Чичко, заступникъ Охримъ Кляничко, касієръ Филипъ Бодонъ, заступникъ Данько Шкурать, секретарь Союза Теодоръ Цѣркотъ, заступникъ Яцко Качмаръ, опѣкунъ хорыхъ въ Ансоніи: Иванъ Перунъ и Яцко Грина; оп. хор. въ Дерби: Иванъ Мадзѣкъ и Иванъ Коваль; до фаны: Иванъ Кобасаръ и Фенко Вольняк; капітанъ Иванъ Шкурать, заступникъ Андрей Брухаль, дверникъ Петро Тузь, заступникъ Данько Нестеряк; контрольная комісія: о. А. Улицкий, Гавриль Дзвизикъ и Илько Глива.
За Урядъ Братства:
Петро Целешъ, секретарь.

Першій Балъ

бр. св. Йоана Христителя въ Йонкерсѣ, Н. Й. водбуде ся въ гали Нехая, 44 Вашингтонъ стрітъ, дня 4 Февруара, 1905. На балъ сей запрошуемо всѣхъ тутешныхъ и околныхъ Русиновъ. Буде добра музыка и забава. Въ балю возмуть участь такожъ другі братства.
Ив. Олѣваръ, предсѣдатель,
Мих. Костенкий, секретарь,
Ф. Мадарашъ, касієр.

БАЛЫ!

Дня 23-го Лютото 1905, въ Четверъ водбуде ся на доходъ церкви въ Syracuse, N. Y. въ гали Р. О. Day-а, cor. W. Fayette & S. Geddes Sts. великій балъ, на котрый всѣхъ Русиновъ зъ полизкихъ мѣсцевостей запрошуетъ. Добра музыка краєва буде пригравати рускі танцѣ и пѣснѣ. Тикетъ для особы 25 центовъ. Надатки ласкаво принимае ся.
Комітетъ.

ШУКАЕ РОБОТЫ

до складу, до сальону або за фѣрманомъ (драйверомъ) Русинъ; говорить по руски, словенски, по польски и по англиски. Хотбы жадавъ такого чоловѣка, зоводитъ написати по близшій поясненіа на адресу: Michael Nizko, P. O. McKeesport, Pa.

ПОЗІР!

Вступайте Русини до нашой руской організації Союзу і ще раз вступайте!
Дня 1 го січня н. ст. на Новый Рік польский пішов оден Русин з Carnegie до работи колийовой, имя его Петро Пасерба, похоронивъ з Галичины, села Герова, пов. Кросно, стояв довший час въ однім сполку і якийсь асекурацій, але через небальство, а по правді сказати через піяньство, вступивъ з обох. Коли робивъ на треді, здарили ся два трени разом і забили нещасного на смерть. Небѣщик лишиав нещасну жену і одну дитину в старім краку. Його тіло не було кому похоронити, бо нѣхто навіть не признавалъ ся до него, хотій був въ Америцѣ 12 літ. От маєте брата прикладъ, що не треба так опускати ся, щоби по смерти навіть не мати християньского похорону. А що опечалена жена і дитинка его зрѣблять, сли не мають звѣдки жити? Братя Русини! Давайте на себе позір, не опускайте себе так, щоб потім другі края ни журили ся за що похоронити, або возмуть тіло і Бог знае де похоронять. Дбайте самі за себе еще зажитя, заки Бог здоровля дае, бо потім буде за пізно, а колись будете каятись або ваші жени і діти, але по смерти каяня нема. Не така то велика платня, тілько 70 ц. місячно, ще до того і тиждневу „Свободу“ будеш за дармо діставати. Отож не відкладайте з дня на день, але приходіть і вписуйте ся на свою користь. Ану по брата вперед!
Т. Каскѣвъ, секретарь.

ПОДЯКА.

На Рѣздво пошли тутешній Русини колядувати на доходъ Балтиморской церкви и зѣбрали въ Кортисъ Бей \$15.90, въ Болтиморъ \$16.20, разомъ \$32.10. По колядѣ ходили слѣдующіи: Макаръ Тирпакъ, Ос. Цапакъ, Игнатій Ладна, Теофиль Федоронько, Ос. Дурдела, Стефанъ Костѣвъ, Вл. Свишко. — Колядникамъ и всѣмъ що ихъ приняли и обдарували, складае сердечную подяку
Комітетъ Церкви.

ПОДЯКА.

Я Теодозія Шкурать зъ моими сиротами складаю шире сердечную подяку за мою запомогу, котру я водобрала по моимъ покойномъ мужу Алексію Шкурать зъ касы Р. Н. Союза въ сумѣ 600 долларовъ. Такъ само дякую урядови Р. Н. Союза и мѣсцевымъ урядникамъ и цѣлому Братству. Най Вамъ Всевышній Господь заплатитъ и дастъ Вамъ на дальшее здоровля работи такой порядки. Най Васъ хоронитъ водъ такого нещастя, най Васъ потрѣме на многая лѣта.
Теодозія Шкурать.
Свѣдѣки { Мих. Ярошакъ,
Мих. Петрилякъ,
Андрій Каниукъ, предсѣд.,
Стефанъ Гринякъ, секрет.

— Хотите правовати ся, выставити кому повномочіе, купити або продати маєтокъ, дістати оплатонъ, сполектовати гроші водъ докьянибъ або увѣдѣннѣи ся водъ войсковой екедирки, пишати до John-a Nemeth-a 457 Washington St. New York, N. Y. Вѣдъ вамъ все зробить якъ найлучше и скоро.

Где есть?

Хто хоче шукати своихъ крадѣвъ черезъ нашу газету, мусять заплатити 25 центовъ за кожде оголошеніе впередъ.

ДЕ ЕСТЬ?

Константинъ Качмарикъ. Нехай зголосить ся въ дуже важной справѣ на адресъ:
А. Kaczmaryk,
133 Barbara St., 4—5
Winnipeg, Man., Canada.

ДЕ ЕСТЬ?

Петро Горунъ з Ілваного (Галичина). Хто би знав о нѣм, або він сам, нехай зволить довести его сестрі Югени, жиєщи Панька Олексі, на адресъ: Panko Olexa, 112½ Blocc-Beely, McKeesport, Pa.

ДАРОМЪ ДОСТАНЕТЕ!

Нову докторску книжку мѣстачу въ собѣ планій информации и рады для мушнѣвъ жѣнохъ и дѣтѣ, сли пошлѣте свою вины на адресъ:
O. P. Box 268, Madison Sq., New York.

Ся \$30, золота годинка за \$1.50 на мѣсяцъ.

Найлучша способність купити добру золоту годинку по приступной цѣнѣ. Верхъ подвойный зъ красными вырѣзани має на собѣ позойну бланку зъ чистого зѣгота. Іваранци на 20 лѣтъ выбита въ серединѣ. Осередокъ найлучшій зъ 17 камьями. Має патентованый регуляторъ и тримае часъ що до минуты. Такой годинки въ жадной сторѣ не достаете тамъ же за \$30 cash. Сю годинку будемо продавати черезъ слѣдующихъ 20 днѣвъ за \$15, зъ котрыхъ \$6 и оплату експресу має купуючий заплатити по водобранию годяни и остающіе \$9 въ 6 мѣсячнхъ ратахъ по \$1.50. Хто припѣ 16 впередъ достане гарный ланцуюхъ даромъ и годинку вышлемо почтою, такъ що не буде мусѣвъ платити за експрессъ. По заплачено 6 днѣ. достаете годинку въ подне последние безъ жадной security або ограничѣнъ. Мы вѣримо вамъ и есмы невини, що годинка такъ вамъ по добавѣ, що радо будете платити по 1.50 дол. на мѣсяць доки не сплатите повостающихъ 9 дол. Хто не хоче купувати сего годинки на сплату, але за готовъ грошѣ, тому продамо еъ за \$13.50. Пишати чи хочете мужеску чи жѣночу годинку чи въ одвою чи въ двѣма ковертами.
M. Rech & Co. Wholesale Jewelers, Dept. 34, Chicago, Ill. 225

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Лютый.

2	4.	Евгени
3	П.	Максима, Евгени
4	С.	Тимофея, Атавасія
5	Н.	31. по Сош. Клементи
6	П.	Ксєнія
7	В.	Григорія Богосл.
8	С.	Ксєнофанта

— СПРОСТОВАНО. Въ списѣ жертвѣдателѣвъ на Руску Бурсу зъ Бофало, Н. Й. (Свобода ч. 4) було мильно подано имя Д. Злива вмѣсто Д. Зиньо.

— ЯКЪ доносятъ зъ певныхъ круговъ, остаточный текстъ нового австрійского войскового закона е вже зредогований и незабаромъ буде внесеный въ парламентъ. Нова войскова організація опирае ся на двѣ лѣтнѣй службѣ. Переведене сего організації буде коштовати 207 миліонѣвъ коронъ, а рѣчнй кошты, выкликаны новою організацією арміи, будутъ выносити 110.000 кор. Новый войсковый законъ опирае ся на отсихъ основахъ: загальну войскову службу буде сповняти больше чимъ доси число горожанъ, бо всѣ зѣдобнй до ношеня оружья будутъ мусѣли служити при войску, менше зѣдобнй будутъ сповняти службу спомагающую, а всѣ незѣдобнй до войсковой службы будутъ мусѣли платити податокъ, подѣлений на

степени. Зъ той загальною основой выходятъ такі дальші постановы: 1) Мирный станъ арміи має бути означеный зъ горы и ухваленый на 10 лѣтъ. 2) Доповняють резерва буде зреорганізована. 3) Всѣ зѣдобнй до ношеня оружья будутъ служити два роки, при коннѣтѣ три роки. Придѣлені до спомагающей службы будутъ служити що найменше 10 тыжнѣвъ, або такожъ два роки, водповѣдно до того, до якои службы ужити. 5) Незѣдобнй до службы зъ оружемъ въ рудѣ або до спомагающей службы будутъ платити податокъ, и то значно высшій водѣ дотеперѣшного. 6) Мѣра зросту, яка доси е инша (менша) для краєвой обороны, буде зрѣвнана. Право однорѣчної службы для спеціально уквалѣфикованныхъ буде на дальшее задержане, однакъ знесе ся другій рокъ службы, котрый теперь мусять водслогувати однорѣчній т. з. охотники, перепавшій при офіцирскомъ испытѣ.

— КОНВЕНЦІЯ углекопѣвъ въ Индіанополісѣ, Инд. вже покѣнчилась. До поданого въ попередномъ числѣ добавити еще треба, що кромѣ славного протесту и закидовъ делегата зъ Колоредо проти президента Мічела, наспѣвъ на конвенцію еще письменный протестъ италійской юніи зъ Колоредо, въ котромъ закидують Мічелови трусливость и зраду робѣтническыя справы, позаякъ подчасъ страйку и борбы робѣтничѣвъ, вѣнь тримава ся зъ далека водѣ той справы и въ найприкрѣйшомъ положеню полишивъ робѣтничѣвъ ихъ власной судьбѣ. Резолюцію ту переголосували сторонники Мічела и она не була навѣтъ поддана подѣ дискусію. При выборѣ урядниковъ організації взяло участь лишь 70.000 членовъ. Президентомъ выбрано наново Мічела, заступникомъ президента выбраный Луісѣ, а секретаремъ-касієромъ Вілсонъ. Они не мали жадныхъ контр-кандидатѣвъ.

— ВЪ Тавнтонѣ, Масс. въ тамоншій прядѣльнѣ зменшено всѣмъ робѣтникамъ денну платню о 12½ цт. Внаслѣдокъ того 250 робѣтничѣвъ застановило роботу.

— ВЪ Бруклинѣ, Н. Й. застрѣливъ Полякъ Югасъ 17 лѣтну дѣвчину Маеровску. Жѣнка Югаса подѣрѣвала своего мужа вже водѣ довшого часу о любовный зносины зъ Маеровскою и робила йому зъ той причины докоры. Одного разу, коли жѣнка Югаса зачала знова сварно задля Маеровской, Югасъ зѣтритованный выйшовъ зъ хаты, пошовъ до реставраціи, тамъ выпивъ колька кельшѣвъ горѣвки, а водтакъ пошовъ до дому Маеревской, и нѣчого не говорячи, вытягнувъ револьверъ и застрѣливъ Маеровску на мѣсци. Полиція заовнала його въ колька хвиль подѣрѣвала.

ВБ повнічно заход- ному Мексику, недалеко від міста Торес, напали Індіанці з племені Окві на лікаря і інженера з Рікаго, котрі тамтудя перебували. Недавно тому в той самій околиці забив Індіанець одного геолога, котрий студіював поклади землі в той околиці.

БУВШИЙ президент Трансвалю в полудневій Африці, Стайн, котрий перебував довший час в Парижі, повертає тепер до рідного краю, з постановою не мшати ся більше до політики, але осісти на фармі і займатися господаркою.

УБИЛО в майнах дня 21 Січня, Василя Дуньєкого, члена братства в Ст. Кларк Па., вб'їв Союз 9. Покойний похований в Галичини, села Суковате, похований в Лиско. Полив жону і двоє дітей, котрі тепер їдуть до Америки. Вівчача йому пам'ять.

Мих. Дода.

РОБОТА в Порті Амбой, Н. Дж., іде дуже лихо. Нехай ся ніхто там за роботою не шукає, бо роботи не достане.

Янко Полівка.

О зміну календаря.

Справу, що доторкає ся всіх Славян та держав, витягнули на дневний порядок „Новості“ в по слідньому часі. Русини також в тому інтересовані, тому не вбачи р'єчи буде переповісти тут опінію поважного петербургського дневника: „Отже вже в цілком цивілізованому світі настав новий рік, а в Росії ще кілька днів до Різдва. З наближаючим ся новим роком думка повелювати звертає ся до тої недогодності і зовсім непотрібної р'єжниці в календарях. Минуло вже кілька літ з пори, як цар приказав академії наук розслідити питання про заведення у нас європейського календаря. Тим часом загалою зовсім незвідно, що зробила академія в тому напрямі і чи в загальні заняла ся тим ділом.

Правда, зараз після згаданого царського приказу оден з наших астрономів предложив проект заведення нового, самостійного календаря, ще більше точного, чим прийнятий тепер в Європі. Але сей проект лишив ся проектом, тим більше, що для російського загалу важна не астрономічна точність календаря, як радше практична констатція мати спільне числене з прочою Європою. Через теперішню р'єжницю в календарях терплять не лише наш поштовий, телеграфічний, залізничний, торговельний, научний і літературний зв'язок з цивілізованим світом, але навіть при читанні заграничних часописів відчувемо велику недогоду. А то- ч-

ність численя історичних подій також важна р'єч. І питаємо, чого властиво упирати ся при той формальній неточності. Подносили ся зиміти, що зміна календаря може викли- кати в народі непорозуміння. Та не вже задля такої пустої обави в 20-ом віці мали б проявляти більшу консервативність як наш предки в 15-ом або 16-ом столітті!

Дальше опрокидають „Новості“ зам'їти, що зміна календаря сполучена із зміною св'ят, отже являє ся ділом дуже зложеним і трудним до переведення, бо те все можна зробити за одним замахом, як се і стало ся 1582 р. з реформою юліанського календаря папою Григорієм, або як се вчинив цар Петро I, перенісши початок нового року з 1-го вересня на 1-го січня. „Церковний обхід“ — кінчат „Новості“ — мого би лишити ся в дотеперішньому виді, аж поки его не змінять компетентні власті. А тим часом в обході св'ят- ском, то є в щоденному житті і всіх зносинах зь заграницею, ми не до- жидуючи цілї десяти літ, простим перевесне- нем чисел зыскали бь всяку догоду однакового численя часу із цілим цивілізованим світом.

Нервозність у дітей.

Число нервозних дітей без вини збільшає ся, а се потверджують родичі і лікарі. Нервозність проявляє ся передовсім у дітей, що живуть в місті. На селі она не є майже зв'язна. Позаяк Русини в Сполучених Державах, се робітники міський, про те дуже позитивно буде їм знати, зь водки та нервоз- ность бере ся і як є можна позбутися.

Причиною нервозності у дітей є унасліджене по родичах їх хиб душев- ных і тілесных, зле ви- ховане, надмірна праця слабосильних дітей і ли- хі обставини життєві, се- редь яких вони живуть.

Дитина є дуже вражлива і все те, що она бачить вбиває ся в її молодечій мозок, і таким впливом вирабляє ся у неї св'їто- гляд і характер. Щоб знати як впливи діляють на молодшу дитину, треба перше пров'їрити, серед якого окруження та дитина живе. Спокійне, веселе і щасливе окружене має дуже корисний вплив на дитину, а если нав'їти она унаслідила нервозність від своїх родичів, то серед твого мирного окружен- ня певно позбуде ся тої стра- шної хвороби. Зовсім зро- зуміє, що таке родинне жите, де суперечка, сварня, прокляти і білка на по- рядку дневному, має пря- мо убійчий вплив на ди- тину, навіть найздорові- шу робить нервозною і не- щасливою на ціле жите.

Представте собі стан дитини, на котру сварить і котру побиває паниця-

батько. Така дитина тра- тить спокій, она настра- шена уникає свого п'яного батька і не диво, що така дитина мусить бути хора на нерви, отже нещасна на ціле жите.

А чи не думаєте, що если дитина день в день ба- чить, як її батько сварить ся, бе ся, запиває ся, що то остане ся без впливу на неї? Сын п'яниц май- же все буде також п'яни- цек. Дитина всегда наслі- дує старших, а що родичі суть її найближчими, тому мають на неї найбільший вплив. Сей вплив най- більше відбиває ся також на характері дитини. Ви самі знаєте і бачите се в щоденному житті, що характер людей здорових цілком відмінний від характеру хорих.

Нервозність, се правди- ва язва наших часів. Она обявляє ся в сей спосіб, що нервозна ди- тина є неспокійна, що хвилює чогось иншого бажає, часто чого небу- дь плаче, часто терпить на- біль голови, чого небу- дь настрашити ся. Все те є доказом, що дитина є хо- ра. Хвороба та, если є не запобігає ся, змагає ся в в'їком. Людина нер- возна є нещаслива і не довге її жите.

Найлегше вилічити зь нервозності дитину, хоч і найскорше дитина набирає ся тої хвороби. Нервозність ломить цілого чоловіка, він н'їб здоров, в дії- сності є слабкий і не знає що йому бракує.

Треба отже звернути увагу, аби діти не читали невідповідних для себе книжок, бо деякі зь них відбирають дитині спокій, побуджують в хоробливий спосіб, є фантазію, і промощують в сей спосіб дорогу нервозності.

Треба також уважати на се, щоб діти не ходили на представлення театраль- ний призначені для стар- ших осіб, бо се еще в більшій мірі подразняє спокій і чутство дитини.

Дитині треба спокою і у всіх ум'їркованя чи то в роботі, чи в забаві.

Журба і туга, сум, не- справедливості і сильні зворушення душевні, а пе- редовсім тревога і пере- страх, се суть причини нервозності, котрі відби- рають дітям спокійний сон і насилають на них цілі марева сонні. На- глий перестрах ділає пря- мо убійчо на нервову си- стему у дітей.

Вистарчить сей примір: Мале дівчатко настрашила старшу сестру замаскована і оно нагло занімало.

Если дитина по родичах унасліджує нервозність, то можна є зь того вилічити через точність і спокій. Така дитина має в озна- ченій порі йти спати, і в той самій порі їсти, але ніколи вночі. З' язу буде се тяжко ввести в жите, але коли дитина привикне до того, то і для її здоров'я хосенне, і для родичів менше за- ходів.

Дуже важна р'єч, не об- тяжати дитину роботою. Звичайно робота дитини, се наука. Отже її родичі, що свою слабосильну дитину наганяють до книжки і ра- ді б'є бачити цілими днями лиш зь книжкою в руках, суть справді убійцями своєї дитини, бо щож зь науки, коли нема здоров'я?! А чи хора ди- тина спроможна як сліду- учити? Дитині треба руху, свіжого воздуха, а при том учити. Уже ліп- ше най она не учить ся, коли через науку має стра- тити здоров'я і марно зій- ти зь св'їта не зазнавши радощів жити.

При вихованні дитини треба уважати на її ду- шевний і тілесний потреби. Коли она зробить щось злого, треба її показати, як наслідки зь того ви- пивають, треба її позна- комити зь нагородою і ка- рою. Сли позволите дитині на якусь р'єч ныти, то вже того завтра не можете забороняти.

Не можна сварити на ди- тину за найменшу дріб- ницю і поводити ся зь нею після власного успо- соблення. Сли зь дитиною все однаково обходите ся, то вирабляєте в неї ста- лий характер.

Звичайно суть родичі або за строгі для своїх дітей, або занадто добрі, а се як раз, як найгор- ше впливає на молоді діти.

Кілько то дітей позбу- лоб ся тої страшної хо- роботи, нервозності, если б их родичі бодай дробку уваги звертали на вихов- ання дітей, і самі звертали троха більше уваги на вла- сні жите і не давали злого прим'їру нерозумним ді- тям.

Батько.

СМІШНЕ.

ФОЛЮСКА П'ЯСНЯ.

на нуту „Предв'їчний родич сї“.

Чоловік на св'їт народив ся, Впав зь дуба аж їд заломив ся, І цижемки замочив, І топорик загубив Погрібний.

Пошов він до хати ся гр'їти; Сміють ся зь него дрібні діти; Не смійте ся вороги, Суть на печу парогі Попрені.

Іде ся ближче пригр'ївати, По едець пироги витягати; Як пироги не стало, Пошов горі по сало Топити.

Пришли го сударе судити; Що зь таким шкідником робити? Взяти его на гачки, Вивести го вь бодачки За кару.

Від Насти Хапась зь Фолюша Записав А. Писко.

Чоловік до умираючої жінки: — Слухайно, стара, як я бачу, то ты вже умираєш; скажи мені хоті ще перед смертю, як ты виріш зь ким я маю же- нити ся?

Она: — А, про мене же- ни ся і зь чортовою се- строю.

Він: — Слухайно, то- якось не випадає, щоби сестру по сестрі брати.

„Русини в Америці“.

Така стаття зь 4 обра- зками є надрукована в ан- глійському тиждєвнику „The Charities“, що виходить в Нью-Йорку. Крім сеї ста- тї є там ще слїдуючі: Вплив славянської імїгра- ції на промисл, Славяне при твердому углю. При- м'їткою углю, Словаки в Америці, Полудневий Сла- вяне, Чехи в Чикаго, Че- хи на фармах у Вискон- сині, Як мешкають Сла- вяне в околиці Джерси Сіті, Духобори, Маляри в Нью-Йорку, Поляки в Бол- тиморі, Литвини в Аме- ріці.

Се цікаве число пови- нень собі прочитати кож- дий Русин і дати до про- читання знайомим Амери- канцям. Коштує лиш 10 центів. Замовляти в ре- дакції „Свободи“.

Svoboda

Box 353, Scranton, Pa.

На продаж

168 акрова фарма, зь того 40 акров під управою, решта пасовиско і твердий ліс. Через фарму пере- пливає ріка. До фарми належить сад, два дома, оден зь 9 а другий зь 3 кімнатами, кузня, велика стайня, що змістити 7 ко- вей, 7 коров і 50 овець, плуги, борони, 2 вози, 2 саней, колтїрейтор, гра- барка, жнивирка, млынок і другі знарядя господар- ский. Фарма віддалена 29 миль від Скрентон, 9 миль від Жел'їзниц, 2½ миль від почты.

Цїна \$3.000, половина готівкою, решта на сплату на 5 процент. Хтобы хотів видіти або купити сю фарму, зволеть зголосити ся до редакції „Свободи“, 209 Linden Str., Scranton, Pa.

Діаментовий Електричний Хрест, званий також Хрестом Вольт, аздаєть винайдений кілька літ тому в Австрії.

Він лічить рума- тизм, м'язові і су- ставні, нервові і болі по цілому тілі, нервозність, нерве ослаблені, безсоння, гістерію, парализ, дрогані, апоплексію, танець св. Вита, падачку, біль голови і всі слабости нервової системи. Ділає в кілька годин хворих, коликох годинах, хворих на ревматизм показують ся дотера на кільках днях.

Попли долара на м'їсдордер або вь резисторованій дати а ми пошлемо тоб оден Електричний Діаментовий Хрест або 6 за 5 доларів. Поповані Панков: Послаємо з до- на 6 хрестів. Сей котрий Ви при- слали лічить майже чудесно. Сестри Бенедиктинки, 2824 Чужий ул. Нью Ор- лінс, Ла. — Аресуїте.

Diamond Electric Cross Co. Dept. 15.

306 Milwaukee Ave. Chicago, Ill.

С. М. НАТНАВА Асенурація воді огню, Продає дома і лоти.

Офіс надь Банком вь Олпхант, Па.

МАЄ НА ПРОДАЖ

117 акрову фарму зь добрим домом і стодою — таю, недалеко Жел'їзниц. Також кілька домів і лотів на продаж.

ПРОТИ ОГНЯ, одинокій славянській агент вь Лаксана Канті.

JOHN A. KOMARA, напротив слов'янського костела, OLYPHANT, PA.

— Хочет безпечно і скоро заххати до старого краю, аби справдати родину вь краю, купити собі шкарту від John A. Nemeth, 457 Washington St. New York, N.Y.

Купуйте чимь скорше КАЛЕНДАРЬ Русного Нар. Союза на 1905 р.

Кождий Русин повинен мати вь своїй хаті сю пре- красну книжку! Є що у нїй прочитати, є на що поді- вити ся. Прочитайте липе, як гарний там р'єчи:

- 1) Відозви і календарна част.
- 2) Свята Ольга оповіданє зь руского вузальщини.
- 3) Оповіданє зь страйку вь 1902 р.
- 4) Хитрий народець у той Аме- ріці, смішне оповіданє зь руско- американського жита.
- 5) Десять точок під розвагу Русинам.
- 6) Огляд американської Руси за минувший рік.
- 7) Головні питання, котрі заважають людям, що хочуть достати горожанський папер (citizens- paper).
- 8) Коротка Історія Руси зь образами.
- 9) Смішні приказки, припо- відки і смішні оповіданя.
- 10) Поради і всячина, цікава для кожного.

Крім того є багато образков зь російсько-япаської війни, та инших, а також мапа старо- давньої Руси при кінці Календаря.

Сей великий Календарь, котрий має 224 сторін, друку, коштує всього 35 центів. Тож нехай кож- дий поспішить ся купити, заки ще не розб'їрали лю- де. Пишіть по Календарь і посилайте гроші лиш на адресу:

Rev. N. Strutynsky, Box 375, Olyphant, Pa.

Цїна дуже тана, бо сей великий календарь коштує всього 35 центів.

ЖЕЛІЗНИЦА ЛОРЕЛ ЛАЙН

Трені відходять зі Скрентон в будні від 1-ої до 6-ої рано що година, а від 6-ої рано до 12 в лощи що 20 минут. В Неділю відходять трен від 1-ої рано до 7-ої години, в від 7-ої рано до 12-ої в лощи що 20 минут. Від 3-20 до 6-40 попоудни трені ходять що 10 минут. До Виллсбері їде трен всього 41 минут а експресовий, що відходять зі Скрентон (крім Неділі) о 6-35, 8-16 і 10-35 рано а 2-16, 4-36 попоудни їде лиш 33 минут. Наші ваги їдуть до Нью-Йорку і По- терборгі Ми перевозимо також науковий B. F. WYLY, jr. traffic manager, Scranton Pa.

ДОКТОР ПРАВЬ ЮЛІАН ЧУПКА,

—адвокат,— 3 N. Main Str., Wilkes-Barre, Pa. P. O. Box 372.

6го офіс вь Скрентон, Па. є на 14 Lack- wappa Ave. Але до Скрентон приїжджає тільки кожного понеділка а четверга від години 6-ої до 8-ої вечером.

Всі справи американськї вь пов'їтах Локерне і Лаксана.

Хто має справу ґрунтову, або хоче відобрати гроші або спадок вь старом краю, най удасть ся до адвоката Чупки, бо він був адвокатом вь Галичині.

Всі контракти, правий папери і повномочія.

Золочеву годинку за \$3.98 нехоті цїю продавати. Сю претрику 14 картову содєву золочеву годинку Намі С. В. Б. за \$3.98 і оплати експресу. Інвантєсу на 20 літ вь додамо занушених. Ся годинка не чорна і тримє час дуже добре. Виглядає нїз 10 доларів. Ціна золота і денотрі нутрі проважи- єв по \$10.00. Если приплате \$3.98 вь замовлені, додам нам вь заруку гарний перстєнь або нїж і годину пошлемо почтою тав. що скорше, не буде нам коштувати нічого. Даром дамо вам одну годину, сь купите 6 годин. Пишіть, чи хочете годинку мужєску чи жєночу. M. Rech & Co., Wholesale Jewelers, Dept. 85, Chicago, Ill.

JOHN J. CAMPTON
Католицкий похоронникъ.
Вынаймае тано беричъ
— ту и на околицу. —
410 WEBSTER STR., - SHAMOKIN PA.

ГАВРИЛЪ МАЛИНЯКЪ
WHOLESALE
Cor. Franklin & Spruzheim Sts.
SHAMOKIN, PA.

Мое заведение на складахъ свѣже, доброе пиво въ великихъ и малыхъ бочкахъ въ наилучшихъ броваряхъ, горшки и лиеры наилучшаго гатунку. Братья! заказывайте у своего!

МАСШЪ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRA LOTZ.
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
оправляе книжки всякаго рода, хоть бы какъ разорваны. Также робитъ книжки для братствъ, церквей, бизнесменовъ и т. д. За работу гварантируе.

SOCIALISM is the coming issue in politics. You may be for it or against it, but in either case you need to understand it, and so you need to read **The International Socialist Review**. Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a three month's subscription and a copy of **Socialism and Farmers**. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

СЕМАНЪ МИТРЕНКО
готельничій
на River st., OLYPHANT, Pa.

Хочешь выпить гаряченько? Заплати за де Митренко; Готель, виску, пиво мое, Повня силынки долгие. 6 пизара, а в галл. На митингъ, на забавы: Тамъ посидишь, погуляешь, Вечуешь неодио цѣнае, — А що выпьешь, то знай брата, Подѣ дальше, якъ у пята!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЪ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N. J.

Большой Русинъ знаетъ яку побудь потребу въ Нью Йорку, чи въ околицѣ, повиненъ вступати до того готелю, бо тутъ достане найдорощѣи и найтаншѣи напитки всякаго рода и пораду, де найлучша ку: ктѣ шифкарту.

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧК.)
СПЕЦИАЛИСТЪ
СЛАБОСТЕЙ
ЖИНОЧИХЪ
ДИТЯЧИХЪ
І ВЕНЕРИЧНИХЪ.
Жена при породѣ ділають особлившой ошкѣ.
Office: 227 N. Shamokin Str. | Телефон
SHAMOKIN, PA. | Nr. 1673

Юліанъ Копистянскій
(JULIAN KOPYSZANSKI)
424 Shamokin Str., ШАМОКИНЪ, ПА.

Перворядный салонъ рускин. — Найлѣпшій напитки можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, тина розмнитога гатунку, горѣлки досковали, цигара дуже добрий.

Спѣшать Брата Русина до своего братчика Юліана!

BENEVOLENT Society.
ORGANIZED FEB. 1883
ROCHESTER, N.Y.

Выробляє братскі машлѣ, шапки, униформы. Цѣнникъ и пробысылаю даромъ.

Можете писати до насъ по руски, словенски або польски.

R. H. Morgan, 23 N. Main str., SHENANDOAN, PA.

Польска Кольовня въ Державѣ Вирджіня.
Моемо 40.000 акровъ урожайной землѣ воль \$5 до \$15 за акеръ фармы зъ забудованемъ або безъ забудованя, поле або лѣсъ недалеко желѣзницѣ и великихъ мѣстѣ, де легко можна заробити гарный грѣшъ на всѣхъ плодахъ. Земля вьсюда добра, и каждому добре веде ся. Родить ся добре жито, пшеница, ячмень, овесъ, солодка картофля, кукуруза, тютюнъ. Овочѣ: яблока, грушки, сливки, огѣрки, мѣлоны, помидоры и взагалѣ вся огородини. Вино вь таке добре якъ калифорнійске. Земля вь ровна, покрита переважно дубовымъ лѣсомъ. Пасовиска для худобы, овецъ и т. д. Вода жерельна на кождой фармѣ 20 стѣтъ глубока. Морозѣвъ анѣ спеки тутъ нема, циклоны тутъ не звѣнѣи. Недалеко суть великія мѣста якъ Ричмондъ, Балтиморъ, Вашингтонъ, Нью-Йоркъ, Филадельфія. Тысячѣ людей глядѣть тееръ фармы и много вже Поляковъ закупило вѣдѣ насѣ землю и суть вдоволени. Кождый повиненъ йти на фарму, де кождый вь своимъ паномъ, а маестокъ фармерѣвъ вь забезпеченый. Фармеры не потребують бояти ся страйку, зменьшеня платѣи або калѣцтва. Фармы продаемо за готѣвку, або на легку сплату, однакъ часть треба зложити готѣвкою, а решту на сплату пѣсля умовы.

По близшій услѣвья пишѣть по польски до
JOHN JELINEK & CO.
1116 Pine Alley, Braddock, Pa.
Напишѣть десять вычитали се оголошене. 15904

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ltd.
— въ —
SHAMOKIN, PA., 327 Shamokin st.
Наибольшій рускій компанічний сторъ въ Америкѣ. Заложеныи ще въ роцѣ 1889, а тееръ побѣльшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый домъ великій, красныи, котрый компанія купила 1896 року за \$18.000 доказуе, що може компанічна робота. — Веѣ ро-зумный Русины належать до той компаніи, купують зѣ своего власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$5,500.00 Заряджуютъ нимъ:
Н. Габуря, М. Колодѣй.

ИВАНЪ ГЛОВА
JOHN GLOVA (POSTMASTER)
— въ —
Excelsior, Pa.
ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.
Всякій потрібный рѣчь до житя, якъ такожъ можна купити убраня майнерскы и звичайны. Посылае такожъ грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и безопасно.
Продае шифкарты.
Не вѣдѣ нынѣ вже знаютъ люде солидного Ивана Глову.

Одень зъ наибольшихъ броварѣвъ въ Америцѣ.
ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСОБЪ, ВЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хго лишь разъ по-коштуе сего пива, то иншого вже не хоче пѣти.

Голова вѣдѣ него нѣколи не болѣтъ, бо есть здоровье и по-живно.

НЕ ТРЕБА СГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.
E. ROBINSON'S' SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.
Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

Перша Руска Торговая и Рукодельная
РИЗЪ И ЗНАРЯДѢВЪ ЦЕРКОВНЫХЪ
у Львовѣ
иоручае богато зисмотреный складъ всѣлякихъ товаровъ церковныхъ.
Принимае замовленя на всякы работы зѣ золота, сѣрѣбла, бронзу и иньшихъ металѣвъ, якъ такожъ до вѣдновленя, позолоченя и посѣрѣбленя всякы церковныи и домашныи знаряды.
Всякы посылаки полагающе вѣдворатною почтою. Все выконуе въ найкоротшій часѣ и по найнижшій цѣнѣ. На жадање высилае цѣнники богато иллюстрованыи.
Е. Спонарсній и В. Устенскій,
ул. Руска Ч. 1., Львовѣ, Austria, Galicia.

Друкарня „Свободы“
друкуе
тишѣты, панеры, коверты, книги, книжки, плякаты, циркулярѣ и взагалѣ всѣ работы друкарскы старанно, тано и на часѣ.
Братскыи опѣкуны хорыхъ повинны мати книжки для записованя коли хто захорувавъ, на яку слабѣсть и т. д.
Адресъ:
„SVOBODA“, Box 353, Scranton, Pa.

ДОВОДЫ И БЛАГОДАРЕНІЯ.
Одними только доводами лѣкаръ може доказать, що въ дѣйствости вылѣчили хорыхъ людей. Читайте оголошеня другихъ лѣкарей, но въ нихъ не найдете, чтобы другій лѣкаръ малъ доводы або благодаренія своихъ паціентѣвъ. Для того-то, понеже хвалятся только, що суть укѣнченными лѣкарами, а перазъ слабѣсть не только не вылѣчатъ; но побѣльшатъ, то чп-жъ тѣи лѣкари могутъ мати доводы вѣдчности и благодаренія? Николи!
Мы зновѣ, которыи дбаемо о здоровье нашего народа, чтобы онѣ не былѣ оодаранныи т. з. старокраевыми и военными докторами—обманцами, радимо воѣмъ хорымъ Русинамъ удаватись только до:
ПРОФ. Д-РА Е. С. КОЛЛИНСА,
дипльомованого доктора зъ Нью-Йоркского университета, которому цѣлый свѣтъ завдячуе певне и цѣлковите вылѣченье хорыхъ.
Для того подаемо тутъ колька найновѣйшихъ листѣвъ, въ которыхъ нашѣи братья и сестры благодарятъ профессора КОЛЛИНСОВИ за цѣлковите вылѣченье ихъ изъ тяжелой недуги.

Вылѣченый зъ тяжелой внутренней хоробы и ревматизму.

Стефанъ Урбанъ,
Box 287, Great Falls, Mont.

Дитинячии еухоты.
Почт. г-не проф. Коллинсы!
Благодарю за лѣкарства, которыи выслано для моей доньки. Я страшно журился тѣмъ, що моя донька не выйде зъ той хороты. Однакъ тееръ я переконался, що по Вашихъ лѣкарствахъ она чѣмъ разъ лѣпше выгядае и вже майже цѣлкомъ здорова. Для того прошу при-няти мое сердечне благодареніе. Я буду розголошувати Ваше имя помежи моими знакомыми.
Съ почтениемъ,
Іосифъ Попѣль,
Box 12, Fernie, B. C. Canada

Вылѣчена зъ хронической жолудковой слабости, болѣи головы и внутреннихъ женскихъ устроєвъ.

Марія Воднарска,
Cliffwood, N. J.

Кашель, боль перси, крижей, жолудка и нестравность.
Сердечне благодареніе засылаю проф. Коллинсови за вылѣченье моей слабости. Если бы не ваша помощь, я певно не бачилъ бы вже денного свѣтла
Михайлѣ Денъко, Box 33 Orbiston, Ohio.

Нервовость и боль головы.
Ласкавый докторе! Доношу вамъ, що лѣкарства Вашии я получила въ на-лежитомъ порядку и по ужито ихъ сей-часъ чуюсь лѣпше и здоровше за шо складаю сердечну подяку.
Анна Смитъ, Elmerdale, Ind.

Скорофулы [пырщи].
Не маю словъ къ благодаренію д-ру Коллинсу за вылѣченье моей хороты, бо страшнодокучала менѣ скорофулы. Тееръ есмь цѣлкомъ чистый.
І. Беницкий,
Cement Works, Hannibal, Mo.

Выпуклина и боль утробы.
Почт. г-не проф. Коллинсы! Зъ великою радостію дѣлюсь зъ вами вѣстію, що отъ вашего лѣкарства я цѣлковито выздоровѣла и не потребую носити поясъ. Слава такому докторови! Съ почтениемъ,
Андрей Богатко,
186 West Rutland, Vt.

PROF. DR. E. C. COLLINS,
140 W. 34th Street, NEW YORK, N. Y.
УВАГА: Проф. Коллинсъ по докладномъ справдженю вашей хороты и на жадање діагнозы пошле вамъ потребную порадѣ и такіи лѣкарства, которыи въ короткомъ часѣ цѣлковито и на все вылѣчатъ вашу хороту. Прѣ-тое не заедубуйте своихъ хорѣтъ.
Офисовыи години: Отъ 10 рано до 5 вечера, а въ недѣлю отъ 10 рано до 1 пополудни.

Гей Русины! чи знаете вы до-рогу до дешевого и доброго гу-на? Она веде просто до
Юрія Хилыака
въ OLYPHANT, PA.
Вы его певно добре знаете. Въ него найдете одинокій, найдешевшій, най-лучшій и наймодѣйшій сторъ зъ убранями. Купите добре „шифкарту“ и скоро а безпечно пошле вамъ грошѣ до старого крамъ. Не гадайте однакъ, що те-же все — нѣ! Вѣдѣ мае ще найпара-дѣйшій салунъ въ мѣстѣ подѣ назвою:
Anthracite Hotel.
Тамъ доперва погостите-ся, якъ въ родномъ бабки на-вѣсѣлю.

РЕСТАВРАЦІЯ И БАВЯРИЯ
TROMETTER'S
(Трометеръ)
при Рединьскѣмъ дѣлѣ въ Shamokin, Pa.
Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ
Въ кождомъ часѣ можна достати такъ гарный ягъ и зимній перекуски. Потравы прилагодженѣ на европейскій способъ, дуже смачно. Услуги солидна. Окремѣи комнаты для родитѣ. Найлучшій вина, пива, ликеры, горѣлки и всѣ можливѣи напитки. Цѣна дуже мала.